

OBSAH

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	PŘEDKLADATEL A ZŘIZOVATEL.....	3
1.2	PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP ZV.....	4
1.3	Slovníček použitých výrazů.....	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	11
2.1	Úplnost a velikost školy.....	12
2.2	Umístění školy.....	12
2.3	Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky.....	12
2.4	Charakteristika žáků a pedagogického sboru.....	12
2.5	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	13
2.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	13
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	14
3.1	Zaměření školy.....	15
3.2	Pojetí základního vzdělávání na 1.stupni ZŠ Teplýšovice.....	15
3.3	Cíle základního vzdělávání na 1.stupni.....	16
3.4	Výchovné a vzdělávací strategie.....	16
3.4.1	Kompetence k učení.....	17
3.4.2	Kompetence k řešení problémů.....	17
3.4.3	Kompetence komunikativní.....	18
3.4.4	Kompetence sociální a personální.....	18
3.4.5	Kompetence občanské.....	19
3.4.6	Kompetence pracovní.....	20
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	20
3.6	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	22
3.7	Způsob zpracování učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů v ŠVP.....	24
3.8	ŠVP a „komplexní“ pojetí zabezpečení výuky pro žáky s různými vzdělávacími potřebami.....	24
3.9	Začlenění průřezových témat (PT).....	24
3.9.1	PT 1 – Osobnostní a sociální výchova -projekt P1.....	27
3.9.2	PT 2 – Výchova demokratického občana – projekt P 2.....	29
3.9.3	PT 3 – Výchova k myšlení v evropských souvislostech – projekt P 3.....	30
3.9.4	PT 4 – Multikulturní výchova – projekt P 4.....	31
3.9.5	PT 5 – Environmentální výchova – projekt P 5, P 6.....	32
3.9.6	PT 6 – Mediální výchova – projekt P 7.....	33
4	UČEBNÍ PLÁN.....	35

4.1	UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ ZŠ (platný od 1.9.2007)	35
4.2	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	36
4.2.1	Využití disponibilní časové dotace na I. stupni ZŠ	36
4.2.2	Přehled vyučovacích předmětů - I. stupeň ZŠ	37
4.2.3	Preferované školní akce	38
4.2.4	Organizace výuky	39
5	UČEBNÍ OSNOVY	40
5.1	ČESKÝ JAZYK, CIZÍ JAZYK, DALŠÍ CIZÍ JAZYK	40
5.1.1	ČESKÝ JAZYK	40
5.1.2	ANGLICKÝ JAZYK	55
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	70
5.2.1	MATEMATIKA	70
5.2.2	FINANČNÍ GRAMOTNOST	83
5.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	83
5.3.1	INFORMATIKA	83
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	90
5.4.1	PRVOUKA	90
5.4.2	PŘÍRODOVĚDA	104
5.4.3	VLASTIVĚDA	116
5.4.4	DOPRAVNÍ VÝCHOVA	126
5.4.5	ZDRAVÍ	126
5.4.6	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	126
5.5	UMĚNÍ A KULTURA	127
5.5.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA	127
5.5.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	136
5.6	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	146
5.6.1	TĚLESNÁ VÝCHOVA	146
5.7	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	166
5.7.1	Pracovní činnosti	166
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	178
6.1	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	178
6.1.1	Úvod do problematiky hodnocení žáků	178
6.1.2	Hodnocení žáka učitelem	179
6.2	AUTOEVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST	181
6.2.1	Časový plán autoevaluace	181

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 PŘEDKLADATEL A ZŘIZOVATEL

ŠKOLA: Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov

adresa: Teplýšovice 45, Benešov, 256 01

e-mail: zs-a-ms-teplysovice@seznam.cz

webové stránky školy: <http://zsamsteplysovice.cz/>

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Charlotta Kurcová

tel: 724 753 531 (ZŠ), 724 722 280 (MŠ, ŠJ), 606 472 833 (MŠ)

IČO:70992118

REDIZO: 600041921

Organizační číslo: 50141

KOORDINÁTOR ŠVP: Mgr. Charlotta Kurcová

ZŘIZOVATEL ŠKOLY: Obec Teplýšovice

adresa: Teplýšovice 24, Benešov, 256 01

tel: 317 795 049

IČO: 00232823

e-mail: teplysovice@chopos.cz

webové stránky: <http://www.obecteplysovice.cz/>

Platnost dokumentu od: 1.9.2017

Projednáno Školskou radou dne:

Předchozí ŠVP ZV „Škola hrou“ je archivován dle platných předpisů o archivnictví.

1.2 PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP ZV

Názvy vyučovacích předmětů: Aj Anglický jazyk Cj Cizí jazyk Čj Český jazyk Hv Hudební výchova Inf Informatika Ln Logopedický nácvik M Matematika Nj Německý jazyk Prv Prvouka Přv Přírodověda Pč Pracovní činnosti Tv Tělesná výchova Vl Vlastivěda Vv Výtvarná výchova Vzž Výchova ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka Dv Dopravní výchova Očm Ochrana člověka za mimořádných událostí Ppp Problematika první pomoci a úrazu Psp Prevence sociálně patologických jevů a ochrana před sexuálním zneužíváním	Nástroje hodnocení: B beseda ČD čtenářský deník DC doplňovací cvičení Di diktát E exkurze KMD klub mladého diváka Lab laboratorní pokusy MoS modelování situace PD popis s demonstrací Port portfolio PP praktické předvedení Pís písemná práce PS práce ve skupinách, dvojicích Ps přepis PÚ problémové úlohy R referát Řr řízený rozhovor SÚ slohový útvar T test Ú ústní zkoušení V vyprávění P projekt SP samostatná práce SU soutěže	Jiné použité zkratky DN dyslektický nácvik ČŠI Česká školní inspekce ESF evropské strukturální fondy EU Evropská unie ICT Informační a komunikační technologie IZS integrovaný záchranný systém KALIBRO evaluační testy Kalibro MŠMT ministerstvo školství OPD odbor péče o dítě OVO očekávané výstupy vzdělávacího oboru P projekt PC osobní počítač PPP pedagogicko psychologická poradna PT průřezové téma (RVP ZV) RVP Rámcový vzdělávací program RVP ZV RVP pro základní vzdělávání ŘŠ ředitel školy SPCH specifické poruchy chování SPU specifické poruchy učení SPUCH specifické poruchy učení a chování ŠD školní družina ŠVP školní vzdělávací program TO tematický okruh CvP Cvičení v přírodě TU třídní učitel

		U učivo VP výchovný poradce ZŠ základní škola ZV základní vzdělávání

1.3 Slovníček použitých výrazů

Slovníček uvádí pouze výrazy, které jsou použity v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a v jeho příloze upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Slovníček vysvětluje význam použitých výrazů v kontextu těchto dokumentů. Je určen především pro lepší orientaci nezaspěčených osob do tvorby ŠVP.

autismus

vývojová —> *pervazivní porucha*, která se projevuje neschopností jedince navazovat sociální vztahy, komunikovat a absencí jeho představitosti, tyto příznaky bývají provázeny omezeným okruhem zájmů, neúčelným repetitivním (stále se opakujícím) chováním a bizarními rituály

autoevaluace školy

slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve —> *školním vzdělávacím programu*; výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; autoevaluaci provádějí účastníci vzdělávacího procesu - vedení školy, učitelé, žáci; kapitola Autoevaluace školy - součást --> *školního vzdělávacího programu*, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria autoevaluace a časové rozvržení --> *evaluačních činností*

cíle základního vzdělávání

zaměření základního vzdělávání; v --> *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* je vymezeno celkem devět cílů, jejichž postupné naplňování směřuje k utváření a rozvíjení --> *klíčových kompetencí* žáků a vzdělavatel poskytující základní vzdělávání má k jejich dosahování vytvářet podmínky

cílové zaměření vzdělávací oblasti

součást --> *vzdělávacích oblastí*, která propojuje --> *vzdělávací obsah* s --> *klíčovými kompetencemi*; je východiskem pro --> *výchovné a vzdělávací strategie* na úrovni —> *vyučovacího předmětu*, kterými škola směřuje k utváření a rozvíjení --> *klíčových kompetencí* žáků

doplňující vzdělávací obor

vzdělávací obor, který doplňuje a rozšiřuje --> *vzdělávací obsah* základního vzdělávání

etapy vzdělávání

legislativně vymezené, obsahově stanovené a časově ohraničené úseky vzdělávání, které odpovídají vzdělávání podle daného --> *rámcového vzdělávacího programu*

evaluační činnosti

veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve --> *školním vzdělávacím programu*

integrace vzdělávacího obsahu

propojení --> *vzdělávacího obsahu* na úrovni témat, tematických okruhů, případně --> *vzdělávacích oborů oblastí*, které umožňuje --> *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

integrace žáků

zařazení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných do běžných tříd a jejich vzdělávání v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami

klíčové kompetence

souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti; v —> *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* jsou klíčové kompetence vymezeny na úrovni, které mají dosáhnout všichni žáci na konci základního vzdělávání; v etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní

kognitivní procesy

poznávací procesy tvořící podstatu učení; jsou součástí intelektuálního vývoje člověka, zahrnují smyslové poznávání, představy a obrazotvornost, myšlení, paměť, učení, někdy je k nim řazena i řeč a pozornost

kompenzace

speciálně pedagogické metody a postupy, kterými se zlepšuje a zdokonaluje výkonnost jiných funkcí než funkce postižené a představují aktivní způsob k vyrovnání handicapu a snahy o dosažení úrovně běžné populace daného věku

kompenzační metody

metody rozvíjející výkonnost neporušených funkcí jako náhradu za funkci porušenou nebo zcela vyřazenou

kurikulární dokumenty

pedagogické dokumenty, které vymezují legislativní a obsahový rámec potřebný pro tvorbu --> *školního vzdělávacího programu*; systém kurikulárních dokumentů je vytvářen a uplatňován na dvojí úrovni; státní úroveň tvoří --> *Národní program vzdělávání a rámcové vzdělávací programy*, školní úroveň tvoří --> *školní vzdělávací programy*

Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání

metodický dokumenty, který je doporučen pro tvorbu --> *školních vzdělávacích programů* v etapě základního vzdělávání; uvádí konkrétní postupy při tvorbě jednotlivých částí —> *školního vzdělávacího programu* doplněného o příklady ze školní praxe

mentální postižení (mentální retardace)

snížení rozumových schopností, vzniklé v důsledku organického poškození mozku nebo nedostatečnosti mozkových funkcí, projevuje se sníženou úrovní --> *kognitivních procesů*, odlišným vývojem některých psychických funkcí a nižší sociální adaptabilitou; individuální modifikace uvedených příznaků závisí na hloubce a rozsahu mentálního postižení, na míře postižení jednotlivých funkcí a na úrovni psychického vývoje; Světová zdravotnická organizace (WHO) dělí mentální retardaci (postižení) do šesti základních kategorií:

- *lehká mentální retardace* - mentální postižení (IQ 50 - 69) snížení rozumových schopností v důsledku organického poškození mozku; u takto postižených jedinců dochází k zaostávání duševního vývoje i když většina z nich dosáhne úplné nezávislosti v osobní péči a v domácích praktických dovednostech
- *středně těžká mentální retardace* - mentální postižení (IQ 35 - 49), základy čtení psaní a počítání, v dospělosti jsou lidé takto postižení obvykle schopni vykonávat jednoduché pracovní úkony pod dohledem, někteří postižení jsou schopni jednoduché konverzace, v souvislosti s mentálním postižením se často vyskytují i další přidružená postižení jako jsou neurologická onemocnění, epilepsie, tělesná postižení a --> *autismus*
- *těžká mentální retardace* - mentální postižení (IQ 20 - 34) - velká část jedinců trpí poruchami motoriky a dalšími vadami, které souvisí s poškozením centrálního nervového systému; možnosti výchovy a vzdělání takto postižených osob jsou omezené, v současné době jsou vzdělávání podle Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy
- *hluboká mentální retardace* - (IQ nižší než 20), nízká míra rozvinutosti psychických funkcí, zejména pozornosti, ale i volných vlastností potřebných k systematickému osvojování učiva, možnosti výchovy a vzdělávání jsou velmi omezené
- jiná mentální retardace

nespecifikovaná mentální retardace

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice

koncepční dokument české vzdělávací politiky označovaný jako Bílá kniha; obsahuje záměry rozvoje vzdělávání žáků od 3 do 19 let a návrhy i doporučení ekonomického, politického a pedagogického charakteru, které jsou postupně realizovány

Národní program vzdělávání

nejvyšší --> *kurikulární dokument*, který vzniká na základě vymezení ve --> *školském zákoně*

období

pedagogicky a časově vymezený úsek vzdělávání v --> *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* na 1. stupni; 1. období vzdělávání zahrnuje 1. až 3. ročník, 2. období 4. a 5. ročník

obor vzdělání - základní škola

jeden z oborů soustavy oborů vzdělání, které stanoví vláda nařízením po projednání s příslušnými ústředními odborovými orgány a příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností; pro realizaci základního vzdělávání je v souladu se školským zákonem vydán -->Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

očekávané výstupy

stěžejní část -->vzdělávacího obsahu jednotlivých -->vzdělávacích oborů; jsou ověřitelné, prakticky zaměřené, mají činnostní povahu a jsou využitelné v běžném životě; vymezují úroveň, které mají všichni žáci prostřednictvím —>učiva dosáhnout; jsou stanoveny orientačně (nezávisle) na konci 3. ročníku (1. období) a závazně na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku

pervazivní porucha

porucha prostupující celou osobnost, projevující se ve všech funkčních oblastech

postížení více vadami

za postiženého více vadami se považuje jedinec postižený současně dvěma nebo více na sobě kauzálně nezávislými druhy postižení, z nichž každé by jej vzhledem k hloubce a důsledkům opravňovalo k zařazení do školy pro příslušný typ postižení

předměty speciální pedagogické péče

výuka předmětů speciální péče se zajišťuje v základních školách pro daný typ postižení, podle potřeb jednotlivých žáků, vždy na doporučení příslušného odborníka v rozsahu, který umožňují podmínky školy v rámci platných předpisů; jedná se především o individuální logopedickou péči, znakový jazyk, zdravotní tělesnou výchovu, prostorovou orientaci a samostatný pohyb zrakově postižených, zrakovou stimulaci, práci s kompenzačními pomůckami, rozumovou a smyslovou výchovu apod.

průřezová témata

reprezentují v —>Rámcovém vzdělávacím programu aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí základního vzdělávání; jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot; stávají se příležitostí pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci

rámcové vzdělávací programy

-->kurikulární dokumenty státní úrovně, které normativně stanovují obecný rámec pro jednotlivé -->etapy vzdělávání a jsou závazné pro tvorbu -->-školních vzdělávacích programů

rámcový učební plán pro základní vzdělávání

učební plán -->Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který vymezuje základní parametry organizace základního vzdělávání; závazně vymezuje: začlenění -->vzdělávacích oblastí a -->vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 1. a 2. stupni,

minimální časové dotace pro jejich realizaci, disponibilní časovou dotaci, celkovou povinnou časovou dotaci a poznámky k rámcovému učebnímu plánu

rámcový učební plán pro základní vzdělávání pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

učební plán přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který vymezuje základní parametry organizace základního vzdělávání; závazně vymezuje: začlenění -->*vzdělávacích oblastí a* --->*vzdělávacích oborů* do základního vzdělávání na 1. a 2. stupni, minimální časové dotace pro jejich realizaci, disponibilní časovou dotaci, celkovou povinnou časovou dotaci a poznámky k rámcovému učebnímu plánu

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

—>*kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec základního vzdělávání

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání - příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

příloha -->*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, která je upravena pro potřeby a vzdělávací možnosti žáků s lehkým mentálním postižením

reedukace

speciálně pedagogické metody a postupy, kterými se zdokonaluje výkonnost v oblasti postižené funkce

rehabilitace

(v pedagogickém smyslu) - speciálně pedagogické metody a postupy, kterými se upravují společenské vztahy, obnovují narušené praktické schopnosti a dovednosti a možnosti seberealizace jedince s postižením

speciálně pedagogická diagnostika

vědní disciplína zaměřena na zjišťování individuálních schopností a možností jedince s postižením; účelem diagnostiky je určit možnosti vzdělávání těchto jedinců a prostředky pro speciální výchovu v rodině, škole a při mimoškolních aktivitách

speciálně pedagogické metody

metody zaměřující se na prevenci, překonávání nebo zmírnění důsledku postižení, mezi základní speciálně pedagogické metody patří *edukace, kompenzace, reedukace a rehabilitace*

školská rada

orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků a zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy; projednává návrh -->*školního vzdělávacího programu*

školní vzdělávací programy

-->*kurikulární dokumenty* školní úrovně; školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovává podle -->*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* každý vzdělavatel poskytující základní vzdělávání

Školský zákon

zkrácený název pro Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a o změnách některých zákonů

učební osnovy

část -->školního vzdělávacího programu, ve které je -->vzdělávací obsah jednotlivých --->vzdělávacích oborů členěn do -->vyučovacích předmětů v jednotlivých ročnících 1. a 2. stupně základního vzdělávání

učební plán

část -->školního vzdělávacího programu vymezující na základě -->rámcového učebního plánu organizaci výuky na konkrétní škole; obsahuje tabulaci s výčtem povinných a volitelných -->vyučovacích předmětů a poznámky k organizaci a realizaci jednotlivých -->vyučovacích předmětů

učivo

část -->vzdělávacího obsahu jednotlivých -->vzdělávacích oborů, které je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností); je chápáno jako prostředek pro dosažení -->očekávaných výstupů, tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu; na úrovni -->Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je učivo doporučeno k distribuci do -->školního vzdělávacího programu;, na úrovni -->školního vzdělávacího programu je závazné

vyučovací předmět

forma didaktického uspořádání -->vzdělávacího obsahu a jeho organizačního zpracování ve -->školním vzdělávacím programu; z jednoho -->vzdělávacího oboru může být vytvořen jeden -->vyučovací předmět nebo více --->vyučovacích předmětů, případně může -->vyučovací předmět vzniknout integrací -->vzdělávacího obsahu více -->vzdělávacích oborů (integrováný vyučovací předmět)

vzdělávací oblasti

orientačně vymezené celky --->vzdělávacího obsahu základního vzdělávání; --->Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání obsahuje devět -->vzdělávacích oblastí, které jsou tvořeny jedním -->vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými -->vzdělávacími obory

vzdělávací obory

samostatné části -->vzdělávacích oblastí v -->Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání; vymezují -->vzdělávací obsah (-->očekávané výstupy a -->učivo)

vzdělávací obsah

vymezení --->očekávaných výstupů a -->učiva na úrovni --->vzdělávacích oborů, který je dále rozpracováván na úrovni -->školních vzdělávacích programů

vzdělávací obsah základního vzdělávání

souhrn lidského poznání didakticky zpracovaný pro úroveň -->základního vzdělávání poskytující žákům spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání

výchovné a vzdělávací strategie

promyšleně volené a řazené postupy, kterými chce škola cíleně směřovat k naplňování -->klíčových kompetencí

základní škola

viz obor vzdělání

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov vznikla jako jeden právní subjekt v roce 2004. Ředitelka Mgr.Charlotta Kurcová má dlouholetou praxi, převážně na málotřídní škole.

Základní škola je malotřídní škola s pěti ročníky 1.stupně ZŠ, která je umístěna v budově staré zhruba 130 let. Naše málotřídní škola je školou rodinného typu, zaměřená na sportovní aktivity, rozvoj čtenářských dovedností a environmentální výchovu. Patří mezi inkluzivní školy (společně vzdělává a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady a handicap). Je spojená s mateřskou školou nejen organizačně, ale celou koncepcí vzdělávacího procesu. Žáci pěti ročníků jsou rozděleni převážně do dvou tříd. Ročníky spojujeme podle počtu žáků v daném školním roce. Součástí celé školy je také školní jídelna a jedno oddělení školní družiny. Školní družina (ŠD) je zajištěna do začátku vyučování (7.40), a pak po ukončení vyučování do 16.30 hodin. Pro své aktivity využívá svoji učebnu v prvním patře, ostatní třídy, školní hřiště a okolí školy.

Mateřská škola je dvou-trojtřídní (dle naplnění kapacity), která vzdělává děti převážně od tří let. Je organizačně i koncepčně propojena se Základní školou. Její budova se nachází ve středu obce, avšak s dostupností okolní přírody.

Základní škola se otevírá pro žáky v 6.45 hodin a Mateřská škola pro docházející děti v 6.30 hodin.

Díky péči Obce Teplýšovice jsou obě budovy udržovány podle stávajících možností tj. neustále opravovány a modernizovány. V budově jsou 2 učebny, 1 třída pro účely ŠD, 1 třída pro výuku přírodovědných předmětů a výpočetní techniku, šatna, výdejna obědů, jídelna, sborovna, ředitelna a sociální zařízení v obou patrech budovy (WC a koupelna). K hodinám tělesné výchovy učitelé využívají převážně prostory školního hřiště, cvičení v přírodě, cvičení ve třídě, fotbalové hřiště u místní sokolovny, plavecký výcvik, neboť prostory sokolovny jsou prozatím pro účely školy nevyhovující – chybí kolaudace náradí apod.

Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, k dispozici pro výuku i volnočasové aktivity žáků je 5 PC, 1 notebook, tiskárna, scener a kopírka.

Školní družina (ŠD) je zajištěna ráno od 6.40hod. do začátku vyučování, a pak po ukončení vyučování do 16.00hod. ŠD převážně pro své aktivity využívá svoji učebnu v prvním patře, ostatní třídy, školní hřiště a okolí školy.

Chod školy byl zajištěn tak, aby doposud splňoval požadavky osnov vyučovacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 s úpravami čj.25018/98-2. Vzhledem k nedostačujícímu počtu žáků v části příspěvkové organizace Základní škola byl ředitelkou školy Mgr.Charlottou

Kurcovou zřizovatel zažádán o udělení výjimky pro školní rok 2006/2007, v souladu s novým školským zákonem č.561/2004 o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Od školního roku 2007/2008 se zvýšil počet žáků na 25, což je dostačující počet žáků pro chod školy bez výjimky.

2.1 Úplnost a velikost školy

Kapacita ZŠ a ŠD je 32 žáků, kapacita MŠ je 59 dětí, kapacita ŠJ je 120 strážníků.

2.2 Umístění školy

Škola se nachází v obci Teplýšovice, nedaleko okresního města Benešov. V blízkém okolí se nachází různé zajímavosti, ať už historického či přírodního charakteru (např. hrad Šternberk, zámek Konopiště, rozhledna Špulka). Má velmi dobrou dopravní obslužnost.

(<http://mapy.cz/zakladni?x=14.8017097&y=49.8038038&z=17&source=addr&id=9426074&q=Tepl%C3%BD%C5%A1ovice%2045>)

2.3 Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

V budově základní školy jsou dvě kmenové učebny s interaktivní tabulí, jedna z nich je vybavena i PC, kmenová učebna školní družiny, výdejna obědů, šatna žáků, kabinet učebních pomůcek, archiv, sociální zařízení žactva a pedagogických pracovníků (včetně koupelny vybavené sprchovým koutem). Materiální vybavenost je na dobré úrovni, vychází z finančních možností školy. Základní i mateřská škola má pro hodiny TV a tělovýchovné chvíle k dispozici místní sokolovnu a multifunkční hřiště s umělým povrchem a se zahradou. Oddělení školní družiny využívá pro svoji činnost prostory ZŠ-hernu ŠD, učebny, školní hřiště za budovou školy s hracími prvky.

Z hlediska materiálně technického zabezpečení výuky za zmínku stojí vybavení učeben počítači s připojením k Internetu a interaktivními tabulemi, které jsou k dispozici pro výuku i volnočasové aktivity žáků.

ZŠ je dobře vybavena kvalitními výukovými programy, které jsou využívány převážně v hodinách českého a anglického jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy a vlastivědy.

Díky péči Obce Teplýšovice jsou obě budovy udržovány podle stávajících možností tj. neustále opravovány a modernizovány. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem.

Rovněž vybavení mateřské školy a školní kuchyně se neustále doplňuje, obnovuje a modernizuje.

2.4 Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří 3 učitelé 1. stupně ZŠ (včetně ředitelky školy), 1 vychovatelka ŠD, 1 asistent pedagoga, 5 učitelů MŠ.

V pedagogickém sboru ZŠ je od šk.roku 2007/2008 jeden muž.

V zájmu zvýšení kvality výuky anglického jazyka učitelé ZŠ absolvovaly kurz MEJA a další vzdělávání pro výuku anglického jazyka v rámci nabídky rozšiřování kvalifikace či dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Všichni pedagogičtí zaměstnanci si dále prohlubují svoji kvalifikaci absolvováním různých typů vzdělávání v rámci DVVP, účastní se různých forem dalšího vzdělávání, doplňování a rozšiřování své kvalifikace a svých odborných znalostí. Učitelé jsou zároveň pravidelně proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech a procházejí základním kurzem první pomoci. Další vzdělávání zaměřujeme na prohlubování znalostí o dalším možném uplatnění metod kritického myšlení na prvním stupni. Většina pedagogů ovládá alespoň jeden cizí jazyk na úrovni A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů a metodik pro ekologickou výchovu. Zároveň škola externě využívá služeb výchovného poradce. Úzce rovněž spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Benešov (PPP) a jinými Speciálními centry dle potřeby žáků.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

- A) Dlouhodobé projekty školy – „Moje kniha“ (tento projekt je založen na tvorbě vlastních výukových textů vycházejících z didaktického systému utvářeného na naší škole, které podporují postupy směřující k rozvíjení čtenářské gramotnosti).
 - „ Jeden za všechny, všichni za jednoho“ (každoroční projekt zaměřený na mezilidské vztahy, zdraví, ekologii a ochranu přírody a hlavně na historii naší země).
- B) Během školního roku realizujeme několik projektů rozličně tematicky zaměřených. Obsah projektu vychází z kulturních tradic momentální nabídky vzdělávacích institucí a aktuálních výchovně vzdělávacích potřeb naší školy.
- C) Naše škola spolupracuje se základní školou v Chotýšanech a Louňovicích pod Bláníkem, kdy se společně účastní projektů zaměřených na ekologickou výchovu a sport.
- D) Naše škola není momentálně zapojena do žádného projektu mezinárodní spolupráce.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola se snaží navazovat spolupráci s organizacemi, jejichž činnost pomáhá rozvíjet občanské povědomí žáků v různých oblastech života. Spolupracujeme se/s:

- zřizovatelem (vítání občánků, besídka a výstavy, úklid veřejných prostranství v rámci Dne Země, Vesnice roku apod.);
- rodiči žáků,
- jinými malotřídními školami v okolí (ZŠ a MŠ Chotýšany, ZŠ a MŠ Louňovice pod Bláníkem a ZŠ a MŠ Archa Petroupim)

- jinými základními školami (v Benešově a Vlašimi), převážně na sportovních akcích (atletické závody, fotbalová klání-Mc Donald's Cup apod.)
- s poradenskými zařízeními (PPP Benešov, SPC)
- jinými místními organizacemi a sdruženími (např. Mateřské centrum apod.)

Spolupráce s rodiči a zřizovatelem je na velmi dobré úrovni.

Rodiče se pravidelně zúčastňují brigád, které škola pořádá na úpravu okolí školy, dochází na třídní schůzky, informují se na své děti a v rámci možností přispívají škole formou sponzorských darů, které se stávají významnou součástí při vybavování škol novým vybavením.

Pravidelně se rovněž zúčastňují dotazníkových šetření školy v rámci evaluace školy.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ZŠ Teplýšovice si zvolila pro svůj ŠVP ZV název „Škola hrou“ jelikož nejlépe vystihuje způsob výuky tak, jak jej uplatňujeme na naší málotřídní škole.

V rámci našeho ŠVP ZV „Škola hrou“ se snažíme přiblížit školu co nejvíce dítěti, udělat ji pro něj přitažlivou, zajímavou a užitečnou.

Náš vzdělávací program je zaměřen na žáka, bere v úvahu žákovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum. V naší škole chceme vytvářet takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti žáka. Vzdělávání má vybavit každého žáka vším potřebným pro spokojený a radostný život, kdy se jedinec, žák, neustále vyvíjí, stále poznává nové jevy, poznatky, ale zejména se učí poznávat sám sebe, své myšlenky, myšlení a postoje.

Chceme vést žáka k odpovědnosti za své učení a chování. Pracujeme se sebereflexí jak v oblasti učení, tak i v chování. Spoluprací, vzájemnou pomocí se žáci učí vytvářet hezké vztahy k sobě samým a druhým lidem. Typ málotřídní školy otevírá velké možnosti právě v této rovině.

Vedeme rovněž žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a učíme děti žít dle ekologických a environmentálních principů, chápat člověka jako součást přírody, chápat základní ekologický cyklus, souvislosti časové i prostorové. Uplatňovat globální, celistvý přístup ke světu. Velmi důležité je také vytvářet pohodu a zdravé prostředí pro učení. Vytváření příjemného prostoru a podmínek pro učení napomáhá vytváření pozitivního klimatu ve škole.

Cesta za vzděláním musí být živá, hravá, neustále se proměňující, hledající, zkoušející, nacházející, navazující na místní tradice, zaměřená na praktický život. Učitel provází žáka na této cestě, volí nejvhodnější metody a formy práce, vhodně zapojuje evokaci, motivaci, a tím vtahuje žáka do maximální účasti na učení.

Smyslem našeho ŠVP ZV „Škola hrou“ je vybavit žáka základními klíčovými kompetencemi – kompetencí k učení a k řešení problémů, kompetencí komunikativní, sociálními a personálními kompetencemi, občanskými i pracovními.

Hlavním posláním školy je vzdělávat v souladu s možnostmi a schopnostmi žáka, s důrazem na porozumění a využití poznatků a dovedností pro běžný život.

3.1 Zaměření školy

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy upřesněno do podoby šesti vzdělávacích priorit:

- 1) Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků.
- 2) Rozvíjet schopnosti všech žáků – kvalitní příprava žáků pro přestup na 2.stupeň ZŠ a studium na gymnáziu
- 3) Poskytovat rozšířenou kvalitní jazykovou výuku (anglický jazyk již od 1.roč., resp. MŠ)
- 4) Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, věnovat se žákům nadaným
- 5) Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.
- 6) Více rozvíjet komunikační dovednosti žáků (čtenářská gramotnost):
 - v mateřském jazyce (dramatická výchova, ochotnická představení),
 - v cizím jazyce (soutěže),
 - v informačních a komunikačních technologiích (internet a jeho využití při výuce, výukové programy),
 - v sociálních vztazích.(celoroční projekty školy zaměřená na různá historická období).

Škola se profiluje zaměřením na výuku cizího jazyka (výuka anglického jazyka již od 1.ročníku) a rozvoj čtenářské gramotnosti, využíváním moderních informačních a komunikačních technologií při výuce i v mimoškolních aktivitách žáků a podporou sportovních a ekologických aktivit.

3.2 Pojetí základního vzdělávání na 1.stupni ZŠ Teplýšovice

Základní vzdělávání na 1.stupni naší školy usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

Organizace a průběh základního vzdělávání probíhá na základě § 46 až § 50 školského zákona a dle Vyhlášky č.48, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

3.3 Cíle základního vzdělávání na 1.stupni

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Cíle základního vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

- Úkoly se snažíme zadávat problémově, tak aby žáci sami hledali možná řešení – kompetence k řešení problémů.
- Ve vyučovacím procesu využíváme prvky sebekontroly a vzájemné kontroly – kompetence k učení.
- Zapojujeme žáky do prací v týmech, na projektech (vytváření výukových plakátů a jejich prezentace apod.)
 - kompetence sociální a personální
- Pravidelně zařazujeme do výuky práci se žáky v komunitních kruzích – kompetence komunikativní.
- Umožňujeme žákům podílet se na prezentaci vlastních výsledků i výsledků práce školy – kompetence občanská.

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni, neboť:

Motto:

„Klíčové kompetence nemůže žákům pomáhat vytvářet a rozvíjet ten, kdo si je dosud nevytvořil sám, a kdo je sám v sobě dále nerozvíjí“.

3.4.1 **Kompetence k učení**

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

3.4.2 **Kompetence k řešení problémů**

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

3.4.3 **Kompetence komunikativní**

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

- Prioritně se zaměříme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.).
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

3.4.4 **Kompetence sociální a personální**

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostat. členů týmu.

- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

3.4.5 **Kompetence občanské**

Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OPD, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).

- V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

3.4.6 **Kompetence pracovní**

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s vývojovými poruchami učení nebo chování, žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Škola zabezpečuje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření, umožňuje žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směřuje k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podporuje jejich sociální integraci. Uplatňuje při jejich vzdělávání kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod, zejména při rozvíjení rozumových schopností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním jsou v naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy. Škola může vzhledem ke svému vybavení přijmout i tělesně postižené žáky s omezenou možností pohybu.

Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště, které podklady k integraci vydává, je žákům upravován v souladu s RVP ZV jejich individuální vzdělávací plán včetně metod práce a způsobu hodnocení výsledků vzdělávání.

Pro výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podnětné a vstřícné prostředí, máme pedagogické pracovníky vyškolené pro práci s těmito žáky.

Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami probíhá reedukace většinou před vyučováním přičemž navazujeme úzkou spolupráci s rodiči zařazených žáků.

Ve škole je zřízená funkce asistent pedagoga.

Ve třídách se snažíme pomáhat žákům těmito způsoby:

- Střídání pracovního tempa a činností, střídání poloh, odstranění rušivých vlivů, navození příjemné atmosféry, vyhledávání činnosti, při které je žák úspěšný, relaxace, stanovení reálného cíle. Po jeho splnění stanovení dalšího náročnějšího, ale splnitelného cíle.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola zabezpečuje a uplatňuje:

- Individuální nebo skupinovou péči
- Menší počet žáků ve třídě
- Odpovídající formy a metody práce
- Specifické učebnice a materiály
- Pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- Respektování individuality žáka
- Využívání podpůrných opatření při vzdělávání
- Princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky a speciálně pedagogickou péči
- Zohledňuje druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- Spolupracuje s rodiči, zákonnými zástupci žáků, s odbornými pracovníky poradenského pracoviště, s odborníky z jiných resortů (etopedem, sociálním pracovníkem, policií ČR, aj...)
- Spolupracuje s ostatními školami
- Podporuje nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- Umožňuje využití týdenní časové dotace stanovené pro jednotlivé ročníky zařazením speciálně pedagogické péče

- Upravuje a formuluje očekávané výstupy v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobuje i výběr učiva
- Umožňuje v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině
- Přizpůsobuje klasifikaci jejich vývojové poruše, hodnotí s tolerancí, po dohodě s rodiči může používat slovní hodnocení
- Vytváří podmínky, aby se tito žáci začleňovali co nejvíce do kolektivu ostatních dětí a všech aktivit školy
- Pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti

Integrační program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima.

S integrací a školní úspěšností souvisí i prevence sociálně patologických jevů na základě minimálního preventivního programu (dále jen MPP), který ZŠ a MŠ pravidelně vytváří pro daný školní rok.

Škola poskytuje zázemí i dětem integrovaným s tělesnými, vývojovými či jinými vadami s potřebami asistenta pedagoga. Tyto žáky vzděláváme rovněž formou individuální integrace do jednotlivých ročníků 1.stupně. Pro tyto žáky vytváříme takové podmínky, abychom je začleňovali, co nejvíce do kolektivu ostatních dětí, neznevýhodňovali je, a zároveň přihlídlí, pokud možno ve všech aktivitách školy (školních výletech, exkurzích apod.), k jejich handicapu a přitom především zachovali jejich bezpečnost a bezpečnost ostatních dětí. Umožňujeme jim v rámci možností školy pohyb na vozíku (ve třídě a v ostatních prostorách školy), logopedickou nápravu, nezbytné pomůcky pro vzdělávání těchto žáků. To vše je zároveň zaštitěno přítomností pedagogického asistenta ve výuce a na všech akcích školy, kterých se v rámci svých možností tito žáci zúčastňují. Rovněž jim je vytvářen IVP tzv. „přímo na tělo“ tj. zcela přizpůsoben schopnostem, dovednostem a potřebám žáka.

Klasifikaci těchto žáků přizpůsobujeme jejich vývojové poruše, hodnotíme s tolerancí, či po dohodě s rodiči používáme hodnocení slovního.

Škola rovněž vzdělává žáky s lehkým mentálním postižením – vzdělává je podle přílohy k RVP ZV upravující vzdělávání těchto žáků.

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek. Pro vytváření pozitivního klimatu školy je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifickým žákům. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků způsob výuky vychází důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciací a spolupráce s PPP.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání (obecně i pro jednotlivé oblasti výuky) vytváříme ve škole tyto podmínky:

- zadáváme individuální a samostatné úkoly, podporujeme vlastní pracovní tempo;
- nabízíme možnost uplatnění mimo školu (soutěže, prezentace);
- dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování pravidel a řádů pro ostatní spolužáky, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při spolupráci s žáky méně nadanými nebo s menším zájmem o učení;

- tvoříme individuální vzdělávací plán.

Pro úspěšné vzdělávání mimořádně nadaných žáků škola uplatňuje a zabezpečuje:

- Individuální vzdělávací plány
- Individuální rozvíjení schopností žáků
- Volba vhodných metod a forem práce
- Doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- Zadávání specifických úkolů
- Motivuje k rozšiřování učiva do hloubky především tam, kde se projevuje zvýšené nadání dítěte
- Zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- Dává prostor pro hlubší bádání a zkoumání formou náročnějších úkolů
- Vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- Občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- Účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky
- Rozšiřuje učivo, kde je reprezentováno zvýšené nadání dítěte
- Vede žáky k uvědomění svého významu pro kolektiv a význam kolektivu pro sebe
- Vede k uvědomění, že ve spolupráci lze naplňovat osobní i společné cíle
- Vnímá odlišnost, jako podmínku efektivní spolupráce

Škola spolupracuje s rodiči, zákonnými zástupci žáků s odbornými pracovníky specializovaného poradenského pracoviště, s odborníky z jiných resortů. Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků při školní práci, rozbor výsledků práce žáka, portfolio žáka, hodnocení testů a úloh, se žákem i s jeho rodiči, konzultace s psychologem apod.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání klade na učitele větší nároky na přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají rovněž své specifické vzdělávací potřeby a je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování učiva do hloubky především tam, kde je reprezentováno zvýšené nadání dítěte. Pro tyto děti rovněž vypracováváme IVP, který je zaměřen na prohlubování těch znalostí, ve kterých se projevuje zvýšené nadání dítěte. Pro žáka jsou vytvářeny náročnější úlohy, ve kterých bude moci uplatnit svou vyšší koncentraci pozornosti, zdolávání obtížnějších problémů a překážek a dobrou paměť. Jsou pověřováni vedením a řízením skupin, je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání formou náročnějších úkolů. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou, případně se zúčastňovat výuky i ve vyšších ročnících. Tyto žáky se také snažíme zapojit více do mimoškolních aktivit zaměřených směrem k jejich zvýšenému nadání, abychom i jim usnadnili integraci do kolektivu ostatních dětí.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných (obecně – žáků s různými vzdělávacími možnostmi a s různými vzdělávacími potřebami) spočívá především ve volbě vhodných forem a metod práce jednotlivými vyučujícími v konkrétních případech, zvolené tak, aby umožnily plné individuální rozvíjení schopností žáků (s ohledem na jejich různé individuální možnosti, potřeby a odlišnosti).

Rovněž naši pedagogové se dále vzdělávají formou DVPP pro práci s těmito žáky, např. „Individualizace a diferenciacie výuky nadaných žáků na 1.stupni ZŠ“ při Centrum Nadání o.s. v Praze 6.

3.7 Způsob zpracování učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů v ŠVP

Zpracování učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů ve ŠVP „Škola hrou“ do podoby konkrétních, jednoznačných, srozumitelných a hodnotitelných dovedností, umožňuje poměrně jednoduše uplatňovat individuální přístup k žákovi. Cílem výuky (vyučovací hodiny nebo její části) je vždy některá z konkrétních aktivních dovedností formulovaných jako konkretizovaný výstup žáka v učebních osnovách každého vyučovacího předmětu. Prostředkem jejího dosažení je uvedené konkretizované učivo. Rozsah (náročnost) konkretizovaného učiva je přizpůsoben možnostem a schopnostem žáka.

3.8 ŠVP a „komplexní“ pojetí zabezpečení výuky pro žáky s různými vzdělávacími potřebami

ŠVP „Škola hrou“ vnímá zabezpečení výuky pro žáky s rozdílnými vzdělávacími možnostmi a potřebami komplexně, tak jak nám to dovolují podmínky málotřídní školy:

- důsledné uplatňování výchovně vzdělávacích strategií ŠVP ve výuce,
- vhodně volené formy a metody práce vyučujícími, přizpůsobené individuálním možnostem a potřebám žáků
- vzájemná spolupráce učitelů, vyučujícího s asistentem pedagoga, vyučujících s rodiči
- spolupráce ZŠ s PPP, Speciálními centry
- spolupráce pedagogických zaměstnanců MŠ a ZŠ při přechodu na základní vzdělávání, návaznost a propojenost obou vzdělávacích programů (ŠVP ZV a ŠVP PV)
- způsob zpracování učebních osnov ŠVP,
- selektivní přístup v úzké a jasně vymezené oblasti vzdělávání v ZŠ.

3.9 Začlenění průřezových témat (PT)

Průřezová témata jsou zařazovaná do výuky:

1. integrací některých tematických okruhů do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu
2. v projektech P_{1, 2, 3, 4, 5, 6}

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)
2. Výchova demokratického občana (VDC)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMes)
4. Multikulturní výchova (MuV)

5. Environmentální výchova (EV)
6. Mediální výchova (MeV)

Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků v průběhu školního roku:

Průřezová témata	Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání	I Prv	I Prv	I Prv	I Př	I Př
	Sebepoznání a sebepojetí	I Tv	I Tv	I Tv	I Tv	I Tv
	Seberegulace a sebeorganizace			I Prv	I Př	I Př
	Psychohygiena	I Tv	I Tv	I Tv	I Tv	I Tv
	Kreativita	I Vv, Pč	I Vv, Pč	I Vv, Pč	I Vv, Pč	I Vv, Pč
	Komunikace	I Čj, Aj	I Čj, Aj	I Čj, Aj	I Čj, Aj	I Čj, Aj
	Mezilidské vztahy					
	Poznávání lidí					
	Kooperace a kompetice					
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					
Hodnoty, postoje, praktická etika				P 1 „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“		
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	I Prv	I Prv			
	Občan, občanská společnost a stát			I Prv	I Př	I Př
	Formy participace občanů v politickém životě				I Př	
	Principy demokracie		P 2 „			

Průřezová témata	Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
			Jeden za všechny, všichni za jednoho“			
Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech	Evropa a svět nás zajímá				I VI	I VI
	Objevujeme Evropu a svět				I VI	I VI
	Jsme Evropané	I			P 3 „ Evropa sobě i nám“	
Multikulturní výchova	Kulturní diference	I Prv	I Prv	I Prv	I VI	I VI
	Lidské vztahy				I VI	I VI
	Etnický původ					P 4 „Pestrý svět“
	Multikulturalita					
	Princip sociálního smíru a solidarity					
Environmentální výchova	Ekosystémy				I Př	I Př
	Základní podmínky života				I Př	I Př
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	I Tv, Vv, Pč	I Tv, Vv, Pč	I Prv, Pč I Tv, Vv	I Př I Tv, Vv, Pč	I Př I Tv, Vv, Pč
	Vztah člověka k prostředí	P 5 „ Rok v přírodě“				
	Dopravní výchova	P 6 „ Děti, pozor, silnice!“				
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				I Čj	

Průřezová témata	Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
	Stavba mediálních sdělení			P 7 „ Já a svět kolem mě“		
	Vnímání autora mediálních sdělení					
	Fungování a vliv médií ve společnosti					
	Tvorba mediálního sdělení					
	Práce v realizačním týmu					

3.9.1 PT 1 – Osobnostní a sociální výchova -projekt P1

Charakteristika:

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života..

Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.

Vazba na vzdělávací oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy.

Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu.

Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti **Člověk a práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Tematické okruhy:

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi.

Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí v jednotlivých projektech.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik. Ostych, případně, že některé hry tzv. „nevyjdou“. Právě tyto okamžiky však bývají v osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení, jak tyto situace zvládnout.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě říci a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psych hygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporují dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti; dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);

efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu), dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

3.9.2 PT 2 – Výchova demokratického občana – projekt P 2

Charakteristika:

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědnosti, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Tematické okruhy:

Tematické okruhy jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

3.9.3 **PT 3 – Výchova k myšlení v evropských souvislostech – projekt P 3**

Charakteristika:

Průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí.

Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace**. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění i poznávání kultury jiných národů.

Cizí jazyky mají praktický význam, jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života evropské a světové kultury.

Tematické okruhy:

- **Evropa a svět nás zajímá** - otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.
- **Objevujeme Evropu a svět** - podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním kritickým myšlením a tvořivostí.
- **Jsme Evropané** - zpracování informací a prezentace postojů a názorů.

3.9.4 PT 4 – Multikulturní výchova – projekt P 4

Charakteristika:

Průřezové téma **Multikulturní výchova** v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základní i specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Tematické okruhy:

Tematické okruhy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnosti lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv základní dokumenty.

3.9.5 PT 5 – Environmentální výchova – projekt P 5, P 6

Charakteristika:

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví a na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí či bezpečného pohybu se v současné dopravě.

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamyšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí.

Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Tematické okruhy:

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahu člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých

druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti, ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví), nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).
- **Dopravní výchova** – seznámení s dopravními prostředky, s bezpečným pohybem v současném dopravním provozu

3.9.6 PT 6 – Mediální výchova – projekt P 7

Charakteristika:

Průřezové téma **Mediální výchova** v základním vzdělávání nabízí dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti, schopností orientace v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Propojení se vzdělávací oblastí **Jazyk a jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace.

V rámci vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje.

Vztah ke vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Tematické okruhy:

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na **tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností**.

Tematické okruhy receptivních činností:

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišování reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- **Stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování
- příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (principy a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- **Vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě, jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- **Práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu, pravidelnost mediální produkce

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ ZŠ (platný od 1.9.2007)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předměty	Časová dotace						
		1.	2.	3.	4.	5.	Celkem hod.	Disponibilní navýšení
<i>ročník</i>		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	7+2	7+2	7	7	35	6
	Anglický jazyk	+1	+1	3	3	3	9	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	4+1	4+1	20	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	
	Prvouka	2	2	2+1	-	-	6	1

Vzdělávací oblast	Vyučovací předměty	Časová dotace						
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	3	1
	Přírodověda	-	-	-	1+1	2	3	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
		-	-	-	-	-	104	14
Týdenní dotace		21	21	25	25	26	118	

Cizí jazyk = Anglický jazyk

** Jednohodinové týdenní dotace např. Vv a Pč lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.*

*** Nejedná se o samostatné vyučovací předměty (se samostatnými učebními osnovami a samostatnou klasifikací na vysvědčení). Jde o disponibilní navýšení vyučovacích předmětů matematika, český jazyk a anglický jazyk, vlastivěda a přírodověda.*

4.2 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

4.2.1 Využití disponibilní časové dotace na I. stupni ZŠ

Vyučovací předmět	Minimální časová dotace	Celkem disponibilních hodin	Celková časová dotace
Český jazyk	35	7	42
Anglický jazyk	9	2	11
Matematika	20	3	23
Vlastivěda	3	1	4

Vyučovací předmět	Minimální časová dotace	Celkem disponibilních hodin	Celková časová dotace
Přírodověda	3	1	4

Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy.

Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací .

Organizace výuky:

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích .

Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodině (45 minut). V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků maximálně 2 vyučovacích hodin. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (týdenní až měsíční) projekty nebo kurzy.

4.2.2 Přehled vyučovacích předmětů - I. stupeň ZŠ

Pořadové číslo	Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacím předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
1	Český jazyk	ČJ	Povinný předmět v 1.-5.ročníku. Jeho hodinová dotace byla navýšena v 1. a 2. ročníku o 2 disponibilní hodiny a ve 3.ročníku o 3 disponibilní hodiny, aby byla zajištěna kvalita výuky. Navýšení disponibilními hodinami bude zároveň využito pro rozšíření individuální péče dětem se spec. potřebami. Celková časová dotace 42 hodin.	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a literatura
2	Anglický jazyk	AJ	Povinný cizí jazyk. Jeho výuka byla zavedena již od 1.a 2. ročníku formou 1 disponibilní hodiny týdně. Ve 3.-5. ročníku pak v časové dotaci 3 hodiny týdně. Celková časová dotace 11 hodin.	Jazyk a jazyková komunikace Cizí jazyk

Pořadové číslo	Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacímu předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
3	Matematika	M	Povinný předmět v 1.-5.ročníku v časové dotaci 20 hodin navýšený ve 3.až 5. ročníku o 1 hodinu týdně. Celková časová dotace 23 hodin.	Matematika a její aplikace <i>Matematika a její aplikace</i>
4	Informatika	Inf	Povinný předmět v 5. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně. Přípravuje žáky na využití ICT v ostatních předmětech a v praktickém životě. Celková dotace 5 hodin.	Informační a komunikační technologie <i>Informační a komunikační technologie</i>
5	Prvouka	Prv	Povinný předmět v 1.-3. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Celková časová dotace 6 hodin.	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
6	Vlastivěda	VI	Povinný předmět ve 4. ročníku s časovou dotací 1 hodina byl navýšen o 1 disponibilní hodinu, tj. 2 hodiny týdně. Povinný předmět v 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková časová dotace 4 hodiny.	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
7	Přírodověda	Př	Povinný předmět ve 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Povinný předmět v 5. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně byl navýšen o 1 disponibilní hodinu týdně. Celková časová dotace 4 hodiny.	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
8	Hudební výchova	HV	Povinný předmět v 1.-5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Celková časová dotace 5 hodin.	Umění a kultura <i>Hudební výchova</i>
9	Výtvarná výchova	VV	Povinný předmět v 1.-5. ročníku, s 1 hodinovou časovou dotací v 1.-3. ročníku a s 2 hodinovou časovou dotací ve 4.-5. ročníku. Jednohodinové týdenní dotace lze ve vhodných případech kombinovat „střídavě“ s jiným předmětem (např. Pč.) jako „dvouhodinovky“ 1x za 14 dní. Celková časová dotace 7 hodin.	Umění a kultura <i>Výtvarná výchova</i>
10	Tělesná výchova	TV	Povinný předmět v 1.-5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková časová dotace 10 hodin.	Člověk a zdraví <i>Tělesná výchova</i>
11	Pracovní činnosti	PČ	Povinný předmět v 1.-5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Jednohodinové týdenní dotace lze ve vhodných případech kombinovat „střídavě“ s jiným předmětem (např. VV) jako „dvouhodinovky“ 1x za 14 dní. Celková časová dotace 5 hodin.	Člověk a svět práce <i>Člověk a svět práce</i>

4.2.3 **Preferované školní akce**

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto „preferované“ pravidelné školní akce:

1. ročník	Plavecký výcvik (dle možností školy a rodičů)	zařazen v rámci výuky TV
2.ročník	Plavecký výcvik	zařazen v rámci výuky TV
3. ročník	Plavecký výcvik	zařazen v rámci výuky TV
4. ročník	Plavecký výcvik (dle možností školy a rodičů)	zařazen v rámci výuky TV
5. ročník	Plavecký výcvik (dle možností školy a rodičů)	zařazen v rámci výuky TV
1.-5. ročník	Ochrana člověka za mimořádných situací	disponibilní (formou projektu)
1.-5. ročník	Prevence sociálně patologických jevů a ochrana před sexuálním zneužitím	disponibilní (formou projektu)
1.-5. ročník	Dopravní výchova, první pomoc při úrazu a ochrana svého zdraví a zdraví jiných lidí	disponibilní (formou projektu)
1.-5-ročník	Cvičení v přírodě	zařazeno v rámci výuky TV
1.-5..ročník	Enviromentální vzdělávání, Recyklohraní	zapojení školy do celorepublikové soutěže ve třídění odpadů, zařazeno jako samostatný projekt

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy. Patří sem i účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou (školní družinou) a zájmové útvary. Škola při jednotlivých projektech úzce spolupracuje se svou mateřskou školou. Každoročně škola zařazuje celoroční projekt zaměřený na různá historická období v nichž se promítají vztahy mezi lidmi, ekologie či výchova ke zdraví a vlastenectví.

V rámci zaměření školy na sportovní aktivity škola v zimním období pořádá pětidenní lyžařský kurz a v letním období pětidenní cyklistický kurz.

4.2.4 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min.). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

U vyučovacích předmětů s 1 hodinovou týdenní časovou dotací je možné ve vhodných případech realizovat jejich výuku 1x za 14 dní jako „dvouhodinovku“ (v kombinaci s jinými „jednohodinovými“ vyučovacími předměty). U výuky TV lze spojovat různé ročníky podle věku nebo žáky podle pohlaví, tak, aby bylo dosaženo, co největší efektivity.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 ČESKÝ JAZYK, CIZÍ JAZYK, DALŠÍ CIZÍ JAZYK

5.1.1 ČESKÝ JAZYK

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5.1.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: **komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 5. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „škola hrou“ podporuje i operativní zohledňování specifických vzdělávacích potřeb žáků a posiluje ve všech ročnících 1. stupně vzdělávací předmět Český jazyk jednou až dvěma hodinami dle poznámek k učebnímu plánu. Průřezová

témata jsou realizována formou různě dlouhých projektů (více viz kapitola Začlenění průřezových témat), ve kterých je konkretizována návaznost a prolínání s vyučovacím předmětem Český jazyk.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

5.1.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

UČITEL

- Volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou.
- Podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků.
- Využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy.
- Volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, poster, vlastní výpisky apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků.
- Vede žáky k používání jazykových příruček.
- Při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu.
- Nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní.
- Vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností.
- Rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva.
- Zařazuje průřezová témata dle organizace jednotlivých projektů.

ŽÁK

- Podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu.
- Pracuje s vlastními chybami.
- Prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, např. ve školním, třídním časopise, webových stránkách školy apod.
- Využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení.
- Své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování.

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představy žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

5.1.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Český jazyk a literatura**1. stupeň****1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA****Očekávané výstupy - 1. období (OVO)**

žák

- 1.1 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- 1.2 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- 1.3 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- 1.4 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- 1.5 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- 1.6 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- 1.7 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- 1.8 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- 1.9 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- 1.10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- 1.11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 1.12 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- 1.13 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- 1.14 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- 1.15 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- 1.16 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- 1.17 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- 1.18 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- 1.19 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- 1.20 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- 1.21 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Učivo (U)

- 1.1 **čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- 1.2 **naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- 1.3 **mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- 1.4 **písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný,

čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

- 2.1 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
- 2.2 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
- 2.3 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost*
- 2.4 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- 2.5 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- 2.6 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- 2.7 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- 2.8 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 2.9 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná*
- 2.10 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
- 2.11 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
- 2.12 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
- 2.13 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
- 2.14 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*
- 2.15 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
- 2.16 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
- 2.17 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

Učivo (U)

- 2.1 **zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- 2.2 **slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová koncovka)
- 2.3 **tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov
- 2.4 **skladba** - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- 2.5 **pravopis** - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

3.1 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

3.2 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

3.3 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

3.4 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

3.5 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

3.6 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

3.7 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

3.8 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo (U)

3.1 **poslech literárních textů**

3.2 **zážitkové čtení a naslouchání**

3.3 **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

3.4 **základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

ČESKÝ JAZYK – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY , PŘESAHY
Žák: • skládá a rozkládá slova podle sluchu • pozná jednotlivá písmena, rozlišuje písmeno psací a tiskací, písmeno velké a malé • skládá a čte všechny druhy slabik • ovládá základní komunikační pravidla při rozhovoru, dodržuje správnou výslovnost • čte správně dlouhé a krátké samohlásky • naslouchá pohádkám a příběhům, reprodukuje svými slovy text, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizace jednoduchého textu • plynule čte kratší slova ve větách, rozlišuje je zrakem i sluchem • rozpozná členění textu • recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla • rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti • volí v řeči vhodná slova, respektuje zákonitosti rozhovoru, volí vhodné tempo řeči, správně dýchá při mluveném projevu, • čtený text vhodně reprodukuje • uvolňování ruky, správně drží tělo a tužku při psaní • píše čáry, oblouky, zádrhy, vlnky • rozlišuje písmo psací a tiskací • píše správné tvary písmen, spojuje písmena do slabik a slov • píše interpunkční znaménka • dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova • píše podle diktátu jednoduché věty • píše velká písmena na začátku věty a ve jménech • dodržuje sklon, velikost a úhlednost písma • zachovává hygienické a prac.návyky	Čtení a literární výchova: • jazyková, sluchová a zraková příprava, přednes říkadel, vyprávění známých pohádek a krátkých zážitků (dramatizace textu) • sluchová syntéza, analýza • hlásky a písmena, písmena malá, velká, tiskací, psací • slova- čtení otevřených slabik ve slovech a slov z nich složených, • čtení zavřených slabik na konci slov, slov se souhláskou na konci, slova s dvojhláskou • čtení slov se dvěma souhláskami, čtení slov se slabikotvornými souhláskami • čtení složitějších víceslabičných slov, čtení slov se skupinami di, ti, ni/dy, ty, ny a slov se skupinami bě, pě, vě, mě • hry s rýmy, intonací, básničky, přednes • prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení • zvyšování plynulosti čtení delších slov • čtení s porozuměním Psaní: • příprava na psaní, uvolňovací cviky, správné držení těla a tužky • psaní prvků písmen a číslic • písmo psací a tiskací • psaní- písmeno, slabika, slovo • diktát- písmen, slabik, slov • interpunkce • opis, přepis slabik, slov • psaní jednoduchých vět • diktát jednoduchých vět • velké písmeno na začátku věty a ve jménech či názvu	Ú, V, PP, PS, ŘR DI, O, P, PP	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.7., 3.1., 3.2. U: 1.1., 1.2., 1.3., 3.1., 3.2., 3.3., PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „Tuláček se zatoulal“ (projekt) PT 6: „Děti, pozor, silnice“ Téma: „Krtěček se seznamuje s dopravou“ (projekt) OVO: 1.8., 1.9., U: 1.4.,

ČESKÝ JAZYK-2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY , PŘESAHY
Žák: vyjadřuje ústně a písemně věty a souvětí, krátké projevy umí napsat jednoduché věty umí spojit jednoduché věty, souvětí rozdělit na věty jednoduché řadí věty dle děje, řadí slova ve větě, tak aby věta dávala smysl rozlišuje věty : tázací, rozkazovací, oznamovací, přací.Správně užívá interpunkční znaménka určí nadřazenost a podřazenost slov rozlišuje hlásky:výslovnost krátkých, dlouhých hlásek, rozliší samohlásky a souhlásky.Umí určit y/i po některých měkkých a tvrdých souhláskách umí vyjmenovat písmena abecedy jdoucí po sobě, řadí slova dle abecedy dělí slova na konci řádků dle stavby slov (význam slabik) zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř i na konci slov <i>b/p,d/t,z/s,ž/š,v/f,h/ch</i> umí psát a vyslovovat slova ve skupině <i>dě, tě, ně, bě,pě,vě,mě</i> seznámí se se slovními druhy, umí je vyjmenovat, pozná podstatné jméno, sloveso a předložky v textu rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis jmen místních zná a umí používat pravidlo pro psaní u/ú/ů umí užít slušného oslovení, poděkování a prosby doдрží posloupnost děje na základě pozorování pojmenuje předměty, popíše jejich vlastnosti	Mluvnice: Věta jednoduchá, souvětí. Věta-jednotka jazykového projevu. Grafická podoba souvětí a věty jednoduché, funkce spojky. Pořádek vět, slovosled slov. Druhy vět. Nadřazenost podřazenost, souřadnost. Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, správné užití y/i po měkkých a tvrdých souhláskách. Abeceda. Slabiky. Znělé a neznělé souhlásky uvnitř i na konci slov. Souhlásky znělé a neznělé. Slovní druhy. Vlastní jména (jména osob, zvířat, míst). Psaní u/ú/ů Sloh: Základní pojmy společenského styku. Děj (základ vypravování). Jednoduchý popis.	T, Di, Dc, PP, Ú Dc, PP,	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 1.7., 1.8., 1.9., 2.1., 2.2.; 2.4., 2.7., 2.8., 3.1., 3.2., 3.3., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 2.1., 3.1., 3.2., 3.3., PT 5:“Rok v přírodě“ Téma: „Domov“ (projekt) PT 6: „Děti, pozor, siolnice“ Téma: Části dopravních prostředků“ (projekt) PT 2:“Jeden za všechny, všichni za jednoho“ (práva dítěte) (projekt)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY , PŘESAHY
Žák: • čte plynule (bez slabikování) jednoduché věty a text • umí užít správného slovního přízvuku • čte nahlas i potichu s porozuměním • naslouchá čtenému textu, umí odpovědět na jednoduché otázky k textu • spojí obsah textu s ilustrací (dle textu vymyslí ilustraci a opačně) • umí vyprávět krátké příběhy, domýšlí příběhy, dramaturgizuje příběhy • umí si zapamatovat a recitovat krátké básně • čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich (čte knihy dle vlastního výběru) • umí správně psát tiskací písmena a číslice • píše psací písmena s důrazem na štíhlost, dodržuje stejnou výšku písmen, dodržuje rozestupy písmen ve slovech, správně písmena napojuje • používá znaménka ve slovech (prodlužování háčeků) i větách, správně umísťuje diakritická a interpunkční znaménka • opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech • vlastních a na začátku vět	Čtení a literární výchova: • Plynulé čtení jednoduchých vět a textů. • Slovní přízvuk. • Čtení hlasité i tiché. • Poslech textu: poezie, próza. • Text a ilustrace. • Vyprávění, dramatizace. • Recitace básně: verš, rým. • Individuální četba. <u>Psaní:</u> • Tiskací písmena, číslice. • Psací abeceda. • Umísťování diakritických a interpunkčních znamének. • Opis, přepis.	PP, T, Ú Čtenářská dílna PP, T, Ú	

ČESKÝ JAZYK-3.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: rozliší věty a souvětí vyhledá ve větách základní skladebnou dvojici (podmět,přísudek) spojuje věty, doplňuje souvětí, určí počet vět v souvětí třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, protikladná, příbuzná rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik, vyslovuje slova se správným přízvukem vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, citoslovce a částice při psaní vlastních a obecných jmen dodržuje pravidla pravopisu skloňuje podstatná jména (1.-7.pád), rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední určí u sloves osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím, pozná infinitiv a slovesné tvary složené a jednoduché dodržuje slovosled ve větách sestaví nadpis a člení projev pojmenovává předměty a děje, tvoří otázky popisuje ústně i písemně jednoduché předměty, činnosti, osoby vypravuje příběh podle obrázků vytvoří a použije jednoduchou osnovu, vypráví podle osnovy zná zákonitosti telefonického rozhovoru, umí požádat i podat informaci (i telefonicky), píše pohlednice a dopisy, uvítá a rozloučí	Mluvnice: Věta jednoduchá a souvětí stavba věty jednoduché, základní skladebná dvojice souvětí- určování počtu vět v souvětí, spojování vět do souvětí, doplňování souvětí, větný vzorec souvětí Nauka o slově- slovo a skutečnost, význam slov, synonyma, opozita, slova příbuzná Hláskosloví a výslovnost- stavba slova, slovní přízvuk Psaní i/í a y/ý po obojetných souhláskách- vyjmenovaná slova po <i>b, l, m, p, s, v, z</i> Tvarosloví- slovní druhy (ohebné, neohebné) vlastní jména měst, vesnic, hor a řek podstatná jména- skloňování, číslo a rod podstatných jmen slovesa- pojmenování děje, tvary sloves, osoba u sloves, slovesné číslo, časování, infinitiv, zvrtné sloveso Sloh: stylizace a kompozice členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy popis vypravování osnova společenský styk a jeho formy	Di, Dc, PP, Ps, Ú, PZ V, Ú, PP, Ps	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 1.7., 1.8., 1.9., 1.10., 1.11., 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.7., 2.8., 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., U: 1.2., 1.3., 1.4., 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 3.1., 3.3., 3.4., PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „Vstupte do světa zvířátek“ (projekt) PT 6:“Děti, pozor, silnice“ Téma „Jak na to?“ (projekt) PT 7:“ Já a svět kolem mě“ Téma: „Reklama-mocná čarodějka“ (projekt)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
se s návštěvou, sděluje svá přání, pozdravy, umí reagovat na jednotlivé životní situace • čte plynule věty a souvětí, člení text • čte rychle a s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti k vyhledávání nových informací • vypráví pohádky, příběhy, drammatizuje, vyjadřuje své postoje k přečtenému textu a ději- svůj názor • orientuje se v textu • zná nejznámější autory dětských knih • charakterizuje postavy • pracuje s textem- doplňuje, opravuje chyby v napsaném textu, zná tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka • píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle • provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu • napíše krátký dopis, přání, pohled, adresu • vyplní formulář, telegram, složenku	<u>Čtení a literární výchova:</u> • plynulé čtení, členění textu • rychlé čtení, hlasité i tiché, čtení s porozuměním • četba jako zdroj informací • práce s literárním textem, dramtizace, charakteristika hlavních postav • besedy o knihách, autorech, poezie, próza, divadlo, dětská literatura, ilustrace <u>Psaní:</u> • tvary písmen • úprava • kontrola psaného projevu • dopis, adresa • vyplňování formulářů	Ú, V, T, PP, Ps, T Čtenářská dílna O, P, Ps, PP, T, Dc	

ČESKÝ JAZYK-4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: zkoumá různé podoby slov (nauka o slově, hlásková podoba) rozlišuje slova dle významu (spisovná a nespisovná slova) rozlišuje slova různě citově zbarvená pozná stavbu slova (kořen, předpona, přípona) rozlišuje předponu a předložku umí psát y/i po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná) umí určovat slovní druhy umí skloňovat podstatná jmen (vzory podstatných jmen) u slovesa umí určit infinitiv, osobu, číslo, čas, způsob (oznamovací) umí určit větu jednoduchou, souvětí (větu jednoduchou spojit v souvětí) určí podmět a přísudek (psaní y/i v přičestí minulém) užívá vhodných jazykových prostředků umí sestavit osnovu, vytvořit nadpis, čtení textu na odstavce dodržuje následnost dějové složky (vyprávění) umí vypracovat popis (rostlina, věc, zvíře) sestaví telegram, dopis SMS zprávu, včetně adresy umí telefonovat a vyřizovat důležité vzkazy (modelové situace) umí užít řeč přímou a nepřímou	Mluvnice: Nauka o slově (zvuková a psaná podoba) Význam slov (slova spisovná a nespisovná, slova citově zbarvená) Stavba slova (kořen slova, předpona, přípona) Předložky a předpony Vyjmenovaná slova (upevnění) Slovní druhy (ohebné a neohebné) Vzory podstatných jmen, rod, číslo, pád Slovesa: infinitiv, jednoduché a složené tvary, zvrtná slovesa, osoba, číslo, čas a způsob Stavba věty (věta jednoduchá, souvětí) Podmět a přísudek Shoda podmětu s přísudkem (y/i) Sloh: stylizace, kompozice osnova, nadpis vypravování popis (rostlina, zvíře, dům ...) formy společenského styku přímá a nepřímá řeč v textu i hovoru	Dc, Di, T, PP, Ú S, Ú, PP, MoS	OVO: 1.12., 1.13., 1.14., 1.15., 1.16., 1.19., 1.21., 2.9., 2.10., 2.11., 2.12., 2.13., 2.14., 2.15., 2.16., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (projekt) PT 3:“Evropa sobě i nám“ (projekt) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „U lesního jezírka“ (projekt) PT 6: „Děti, pozor, silnice“ Téma:Učíme se jízdní řády“ (projekt) PT 7: „Já a svět kolem mě“ Téma: „Jak jsem se stal redaktorem“ (projekt)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• čte správně, plynule, s porozuměním textu, dostatečně rychle, užívá správný přízvuk (slovní i větný), správně intonuje i frázuje, čtení ve větách • vyhledává informace v učebnicích, slovnících a encyklopediích. Vyhledané informace umí použít i v dalších předmětech • umí reprodukovat obsah čteného textu (potichu) • dramatizuje, domýšlí literární příběhy • vyjadřuje své pocity z četby • čte knihy dle vlastního výběru, vypráví o nich • vypráví o navštívených divadelních představeních • objasní zadané literární pojmy	<u>Čtení a literární výchova:</u> • rozvoj techniky čtení, zdokonalování se v ní • čtení textů uměleckých, populárně naučných • tiché čtení s porozuměním • čtení s porozuměním, využití vyhledaných informací • tiché čtení s porozuměním • základy literatury • poezie: lyrika, epika, rytmus • próza: pověst, povídka • rozhovory o knihách • rozhovory o divadle, kině, filmech, výstavách... (kulturně) • besedy o ilustracích v knihách	Ú, ČD, B, PP, V Čtenářská dílna	

ČESKÝ JAZYK-5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: slovní druhy- umí určit a rozlišit u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie: pád, rod, číslo, vzor. Skloňuje dle vzoru rozpozná druhy přídavných jmen u sloves umí určit mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas, způsob podmíňovací) a použít správně podmíňovací způsob rozezná druhy zájmen, vyhledá je v textu, podstatné jméno umí nahradit zájmenem rozlišuje číslovky v textu, umí je skloňovat určuje základní větné členy, skladebné dvojice, rozpozná shodu podmětu s přísudkem, podmět vyjádřený, nevyjádřený, rozvitý, několikanásobný. Rozpozná přísudek slovesný umí pracovat s přímou a nepřímou řečí používá český jazyk jako nástroj k dorozumívání určuje stavbu slova (kořen, příponu, předponu, pádovou koncovku doplňuje předpony a přípony dle smyslu slova odůvodní pravopis, pravopis souhláskových skupin (styk předpony nebo přípony a kořenu) rozlišuje základní význam předpon umí užít předložek rozlišuje skupiny: bě, pě, vě, mě, umí dělit slovo po slabikách umí užít y//i po obojetných souhláskách (i slov příbuzných)	Mluvnice: Tvarosloví: Slovní druhy Mluvnické kategorie podstatných jmen (pád, rod, číslo vzor) Druhy přídavných jmen Slovesa- mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas, způsob podmíňovací) Druhy zájmen, zájmeno osobní Druhy číslovek, číslovky neurčité Skladba: základní a rozvíjející se větné členy řeč přímá a nepřímá mateřský jazyk, jako prostředek k dorozumívání Stavba slova: části slova, odvozování předponami a příponami, kořen – společný pro všechna příbuzná slova, užití koncovek souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova přídavná jména odvozená od podstatných jmen zakončená na -ský, -ští zdvojené souhlásky- předpony s-,z-vz-, předložky s, z skupiny bě-bje, pě-pje, vě-vje, mě-mně Sloh: Sestavení osnovy k danému textu	De, Di, T, PP, Ú	OVO: 1.12., 1.13., 1.14., 1.15., 1.16., 1.17., 1.18., 1.19., 1.20., 1.21., 2.10., 2.11., 2.12., 2.13., 2.14., 2.15., 2.16., 2.17., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 3.1., 3.2., 3.3., 3.4. PT 4“ „Pestrý svět!“ (projekt) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma:“Cesta do polí, hor, lesů a strání“ (projekt) PT 6“ „Děti, pozor, silnice“ Téma: „Doprava na vesnici a ve městě“ (projekt)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• umí sestavit osnovu, • umí převyprávět text, zážitek • sestaví popis předmětu, děje, pracovního postupu • napíše dopis, telegram (ve správném sledu jeho částí) • sestaví SMS zprávu, e-mailovou zprávu (základy zručnosti na PC a výstižnosti) • používá tiskopisy (složenka, formulář) • orientuje se v dětské literatuře (díla a autoři), zaujímá postoj ke knihám a literárním postavám, pozná záměr autora, porovnává ilustrace různých autorů (vytváří vlastní ilustrace k textům) • navštěvuje kulturní akce (divadla, filmy, výstavy...), beseduje o nich a vypráví své dojmy a zážitky z nich • orientuje se v odborných textech • (grafy, tabulky...), využívá různých zdrojů informací (slovník, encyklopedie, katalogy, internet) • při analýze literárních textů používá elementární literární pojmy • čte nahlas i potichu přiměřeně rychle a plynule, rozumí čtenému textu, zapamatuje si jeho smysl, vyjádří své pocity a názory z přečteného textu • čte procítěně s prvky uměleckého přednesu • recituje básně, vyhledává a domýšlí rýmy • rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného (výtah informací), vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma • zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede si čtenářský deník	• Reprodukce textu, myšlenek (vypravování) • Popis děje, předmětu, pracovního postupu • Dopis • SMS zpráva, e-mailová zpráva (orientace na PC) • Tiskopisy • Vyjadřování se v běžných komunikačních situacích <u>Čtení a literární výchova:</u> • porozumění různým druhům textů, věcné i odborné literatury, orientace v tvorbě i ilustrátorech pro děti a mládež • základy literatury • vyhledává hlavní postavy, jejich charakteristiky a záměry • poezie: lyrika, epika, báseň, • přísloví, přirovnání • výrazné a hlasité čtení uměleckých i naučných textů (encyklopedie) • výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu (dramatizace pohádek) • recitace básní- rým, verš, sloka • čtení encyklopedií, naučných textů, novin (umět se orientovat v odborných názvech, případně si vyhledat jejich význam) • zápis hlavní myšlenky textu, tvorba vlastního textu, tvorba školního časopisu (práce na PC)	Ú, SÚ, T, PP Čtenářská dílna Ú, V, PP	

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje školou nabízený jazyk v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka, jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

5.1.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem *Anglický jazyk* děti začínají v 1. ročníku v jednogodinové disponibilní dotaci týdně, od 3.ročníku do 5.ročníku v tříhodinové dotaci týdně. Výuka může probíhat i ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků (pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují). Do skupin mohou být žáci zařazováni s ohledem na „tempo“ které bezpečně zvládají. Skupiny pracují ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT).

Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka : **poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.**

Na I. stupni ZŠ (1.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

5.1.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v Anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.
- Jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.
- Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních. členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí

5.1.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Cizí jazyk

1. stupeň

1. RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období (OVO) 3.ročník

žák

1.1 vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby

1.2 rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje

1.3 rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova

1.4 pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění

1.5 používá abecední slovník učebnice

2. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník

žák

2.1 rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům

2.2 rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci

2.3 čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu

2.4 vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku

2.5 používá dvojjazyčný slovník

3. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník

žák

3.1 sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do

formulářů

3.2 reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace

3.3 obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

4. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník

žák

4.1 aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

Učivo (U)

- 1.1 **pravidla komunikace v běžných každodenních situacích** - pozdrav, poděkování, představování
- 1.2 **jednoduchá sdělení** - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
- 1.3 **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje
- 1.4 **slovní zásoba a tvoření slov** - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- 1.5 **základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov** - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

ANGLICKÝ JAZYK-1.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • umí pozdravit, představit se, zeptat se na jméno druhého, rozloučit se • umí pojmenovat některé předměty ve třídě • umí pojmenovat základní pomůcky, které používá ve škole • pojmenuje některé své hračky • naučí se používat a pojmenovat domácí zvířata a užívá k nim přídavné jméno big, little • zná základní členy rodiny (matka, otec...), ukáže na ně (this is..) • umí pojmenovat základní barvy • umí počítat do 5 • umí pojmenovat některé části hlavy • umí pojmenovat některé části těla • umí pojmenovat a rozpozná některé druhy ovoce a zeleniny	Oral course-témata: • Greetings and introductions.(Hello! What's your name? I'm..., Bye-bye hravou formou se seznamují s prvními anglickými slovíčky). • In the classroom. (my, your + slovíčka) • On the desk. (a boy, a girl, her/his, a pencil, a pen, a bag...). • Toys . (a teddy, a doll, a ballon, a plane, a ball, • Home animals. (big, little) • My family (mother, father, daughter,son), vazba This is... • Colours (This is...red, blue...) • How many? (one-five) • My head. (eyes, ears, nose, mouth, hair) • My body. (arms,legs, shoulders, knees, neck, back) • Fruit and vegetables. (an apple, a pear, a banana, an orange, a tomato, a cucumber, a pepper, a potato, a carrot)	Dc, Mos, PP, Pís, Ps, Řr, T, Ú	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., U: 1.1., 1.3., 1.5.,

ANGLICKÝ JAZYK-2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Umí pozdravit podle denní doby • počítá od 1 do 12, odpoví na otázku How old are you? • určí celé hodiny od 1 do 12, používá vazbu What's the time? a jednoduchou odpověď It's... • umí pojmenovat některé školní pomůcky, říci jakou mají barvu, použít this/these • seznámí se s některými slovíčky, které se váží kHalloweenu • umí pojmenovat některé své hračky a říci kde jsou • seznámí se s některými slovíčky, které se váží k vánočním svátkům, zná odlišnosti mezi českými a anglickými Vánoci • pojmenuje základní části lidského těla a používá přivlastňovací zájmena v jednotném čísle • umí pojmenovat nejčastěji používané potraviny, říci co má rád • zná základní barvy, používá ve větě vazbu This is... • naučí se pojmenovat základní druhy oblečení, používá větu I have/haven't...odpoví na otázku What's colour is your jumper? větou I have red jumper. • Umí pojmenovat některá domácí zvířata, říci jakou mají barvu	<u>Oral course-témata:</u> • Hello, Bye. (Good morning/afternoon/evening/night) • Numbers. (1-12, I am ...) • Time. (určuje celé hodiny od 1-12, vazby What's the time? It's...) • At school (a pen, a pencil, a bag, a ruler, a crayon, This is a pen/These are two pencils) • Halloween (a ghost, a mask, a witch) • My toys (a box, a shelf, a table, a basket, The ball is on the table) • At Christmas (christmas tree, a present, christmas star) • My body, my face (my/your head, my/your leg...-jednoduchá slovíčka týkající se částí těla). • Food and drink (nejčastěji používané potraviny-bread, eggs, ham, bitter, cheese, fish, tea, milk, I like...) • Colours. (základní barvy, vazba This is...) • Clothes. (seznámí se s nejčastěji používaným oblečením, vazba I have/I haven't...) • On the farm. (a cat, a dog, a cow, a pig, a horse, My cat is black.)	Dc, Mos, PP, Pís, Ps, Řr, T, Ú	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., U: 1.1., 1.3., 1.5.,

ANGLICKÝ JAZYK-3.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: Rozumí a reaguje na jednoduché pokyny typu Stand up, Sit down, Come here , Show me... Umí pozdravit, představit se, poděkovat Umí pojmenovat nejčastěji používané školní pomůcky, požádat o něco, odpoví na otázku What is it/this?, používá neurčitý člen Umí počítat do 12 v souvislosti s časem a věkem, odpoví na otázku What time is it?, How old are you? Vyjadřuje některé vlastnosti věcí-big, small, short, long... společně s jejich barvou (It is a red long pencil), umí se zeptat na vlastnosti věcí např.: Is it small? naučí se hláskovat anglickou abecedu, zapisuje spelling učitele umí se zeptat na jméno otázkou What's your name?, jednoduše odpovědět, vyspěluje své jméno, seznámí se s některými anglickými jmény, rozlišuje pozdravy v určité fázi dne, čte a překládá jednoduchý text rozšíří si slovní zásobu týkající se rodiny, umí o rodině vyprávět v jednoduchých větách, časuje sloveso to be v 1. a 2. osobě čísla jednotného, umí utvořit v této osobě otázku a zápor rozšíří si slovní zásobu o některé činnosti a sporty, zájmena, naučí se používat vazbu to be good at..., I can/I can't odpovídá na otázku What's this/that? jednoduchou odpovědí This is/that is..., užívá ve větách neurčitý člen,	Hello, Good morning (seznámí se s pokyny, které používá učitel během hodiny, naučí se představit se, poprosit, poděkovat) My school bag, What is this? (naučit se pojmenovat své učební pomůcky, dokázat je jednoduše popsat) How old are you?, What time is it? (naučit se počítat do 12, umět odpovědět na otázku Kolik?, používat jednotné a množné číslo u podst.jmen) Is it big?. My toys. (naučit se vyjadřovat některé vlastnosti věcí z blízkého okolí) Abeceda (Alphabet-spelling-hláskovat své jméno a jména svých spolužáků, seznámit se s některými anglickými chlapeckými a dívčími jmény)) My family, Who is this? (rozšíření slovní zásoby, jednoduché vyprávění o své rodině, tvoření otázky a záporu u slovesa to be v 1.a 2.osobě čísla jednotného). Let's play a game. (nová slovní zásoba, vazba to be good at..., některá zájmena Things. (What ist this ? This is/that is..., neurčitý člen a/an , jednoduché rozkazy)	Ú, PP, T	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., U: 1.1., 1.3., 1.5.,

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• rozumí a plní jednoduché rozkazy • umí pojmenovat některé domácí mazlíčky, říci jak se pohybují, používá vazbu I have got/ I haven't got • rozšíří si slovní zásobu o další barvy, naučí se i jejich psanou podobu, užívá ve větách přídavné jméno a přivlastňovací zájmeno, umí odpovědět na otázku What is your favourite colour? • seznámí se s nejnámějšími svátky v roce a slovíčky, umí o nich krátce vyprávět • umí poznat a pojmenovat některé druhy ovoce a zeleniny, jídla a pití, říci co má či nemá rád (I like/ I don't like...), sestavit zdravý jídelníček • umí pojmenovat dny v týdnu a říci co dělá v jednotlivých dnech v týdnu • umí pojmenovat části svého těla, svého oblečení, používat is/are podle počtu • umí odpovědět na otázku Where is...? s užitím předložek in, on, under, umí užívat určitý i neurčitý člen • seznámí se s přítomným časem prostým a přítomným časem průběhovým, ví jak tyto časy užít ve větě	• My pet .(rozšířit si slovní zásobu o domácí mazlíčky a přídavná jména k nim patřící, použití I have/I haven't got) • Colours. (rozšíří si slovní zásobu + psaná podoba slov, přídavné jméno/přivlastňovací zájmeno, favourite colour) • Christmas Halloween.(rozšíření slovní zásoby týkající se nejnámějších svátků v UK, USA, poznat rozdíly mezi zvyky u nás a v Anglii) • Fruit, Vegetables, Let's go shopping.(naučit se vyjádřit zda něco mám či nemám rád) • My week. (naučit se pojmenovat jednotlivé dny v týdnu a říci co který den dělám) • My head, My body, My jeans. (naučit se popsat jednotlivé části svého těla a oblečení, rozlišovat jednotné a množné číslo u podstatných jmen) • Where is the ball? (naučit se zeptat , kde je jaká věc, v odpovědi používat zájmena) • Mum is cooking, I am writing. (seznámit se s přítomným časem prostým a průběhovým, naučit se ho používat ve větách)		

ANGLICKÝ JAZYK-4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: Umí hláskovat své jméno, jména svých spolužáků, názvy věcí, odpovědět na otázku Who am I? Umí používat I have/ I haven't, vytvořit otázku Have you got...? A odpovědět na ni. Umí vytvořit množné číslo u podstatných jmen, počítá do 20 Umí užít rozkazovací způsob a jeho zápor pomocí slovesa Don't Umí říct, kdy má narozeniny a kolik je mu let Umí užívat předložky ve větě-under, between, next to, on the right/left Umí odpovědět na otázku How many? (kolik), rozlišit použití There is/There are v jednotném a množném čísle Umí vyjádřit své bezprostřední pocity, odpovědět na otázku How are you? Umí používat stažené tvary slovesa be Umí odpovědět na otázku What do you like?/What don't you like?, popsat	Who am I? –alphabet, spelling, odpovědi na otázkywho am I?, Who are you?,rozšíření slovní zásoby o nová slovíčka: surname, guess...,poslech Have you got a sister? Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, používání otázky Have you got...? A odpovědi I have got...,poslech Count to twenty.-počítání do 20, rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, používání slovíček right and wrong, jako potvrzení správnosti In the classroom. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, tvorba záporného rozkazovacího způsobu pomocí don't, vyzba there is/there are My birthday. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, procvičení otázek typu: How old are you?, Who is this? And who is that? , What is her/his name?... Find the ball. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, předložky on, in, under, between, next to, on the right/left How many cars are there? Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, pravidla tvorby množného čísla, Londýn-reálie How are you? Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, časování slovesa to be-být, tvoření krátkých otázek a odpovědí Kill is ill. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, stažené tvary u zájmen, seznámí se s některými typy nemocí, zaměřit se na přízvuk ve větě My hobbies. Rozšíření slovní zásoby,	Ú, T PP	OVO: 2.1., 2.2., 2.3., 3.3., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (projekt) PT 3:“Evropa sobě i nám“ (projekt)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
své zájmy • Umí časovat sloveso I can, použít rozkazovací způsob pro 1.os.č.mn., časovat sloveso I have • Naučí se používat předložku opposite (naproti), orientuje se v plánu města, umí popsat, kde je která budova ve městě za použití známých předložek, napsat a nadiktovat svoji adresu a telefonní číslo v britském formátu • Umí počítat po desítkách do 100, sestavit svůj denní program, rozvrh hodin ve škole • Umí používat přítomný čas prostý a časovat významové sloveso I want/ I don't want	mluvní aktivity, poslech, otázka Do you like...?, odpověď Yes, i do/No, i don't. • My new crayons. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, otázka Is there a...?, Are there any...? You know what? • Rob's computer. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, tvorba přivlastňovacího pádu-vyjádření, že někomu patří-Dan's, reaguje na pokyny učitele • They can mix colours. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, tvoření otázky Can you help?, How many colours do they need? What can they do? How can you make it? A odpovědi na otázky. • My home. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, tvoření otázky obráceným slovosledem, časování slovesa have got-mít, dramatizace textu. • My adress. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, otázka Do you play/watch/wash... • We love dogs. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, otázka Can...?, odpověď Yes, I can/No, i can't • Let's cook. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, vazba s of, popis pracovního postupu při vaření. • Do you eat fruit? Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, číslovky do sta. • Dan's day. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, přítomný čas prostý, části dne. • Sports and games. Rozšíření slovní zásoby, mluvní aktivity, poslech, tvoření záporu v přítomném čase prostém, want/don't want-chci/nechci • In the park. Rozšíření slovní zásoby,		

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
	mluvní aktivity, poslech, přítomný čas průběhový: pomocí koncovky –ing, • Today. Rozšíření slovní zásoby, mluvné aktivity, poslech, popis denního programu. • In the town. Rozšíření slovní zásoby, mluvné aktivity, poslech, otázka Excuse me, where´s the...?, odpověď It´s opposite/in/next to/at... • Little red riding hood. Rozšíření slovní zásoby, mluvné aktivity, poslech, dramatizace pohádky O červené Karkulce. • Jack and the beanstalk. Rozšíření slovní zásoby, mluvné aktivity, poslech, dramatizace pohádky Jack a fazole.		

ANGLICKÝ JAZYK-5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Umí napsat krátký dopis o svých zájmech, vyjádřit, že mám něco rád • umí představit členy své rodiny, říci jak jsou staří, jak se jmenují, jaké mají povolání • umí poprosit, poděkovat, požádat o půjčení školní pomůcky • umí porovnat základní vlastnosti předmětů, utvořit druhý stupeň u přídavných jmen • umí jednoduše popsat jaké je počasí, roční období, použít časová příslovce • umí popsat základní části počítače, umí vyjádřit zda je něco zajímavého či důležitého • s porozuměním užívá sloveso can, tvoří otázku i zápor ve větách • umí používat vazbu I need v jednoduchých větách • umí popsat vybavení bytu/domu, určit jeho polohu (poschodí), napsat britskou adresu, nadiktovat svoje telefonní číslo, použít otázku Is/Are there a odpověď There is/are • umí odpovědět na otázku What's the time?, orientuje se v čase	• My letter- slovní zásoba, umět napsat dopis o svých zájmech, vyjádřit, že něco mám rád a něco ne. • Who is Who?-slovní zásoba, umět představit členy rodiny, uvést jejich jména, věk, povolání. • Better or worse?- slovní zásoba, umět požádat o půjčení šk.pomůcky, poprosit a poděkovat, porovnat věci (příd.jména) • Are they the same?-slovní zásoba, umět porovnat základní vlastnosti předmětů-velikost, stáří, váhu, rychlost a čistotu, seznámí se tvorbou druhého stupně přídavných jmen • The weather.- slovní zásoba, umět charakterizovat roční období, popsat počasí, pojmenovat významné svátky, naučit se užívat příslovce času-often, usually) • Computers.- slovní zásoba, umět vyjádřit svůj vztah k počítačům, hovořit o jejich významu a dovednosti je používat, pojmenovat části a příslušenství k počítači. • Let's do a project.- slovní zásoba, umět vyjmenovat a popsat výtvarný materiál pro tvorbu projektu, vyjádřit vlastní potřebu něco mít (need).. • In our flat.- slovní zásoba, umět popsat vybavení bytu nábytkem, doplňky a domácími přístroji, udat polohu objektu • In our house.- slovní zásoba, umět určit poschodí, rozmístění rodnin v domě, psát britskou adresu, číst a zapsat telefonní číslo. • What time? -slovní zásoba, umět číst a přijímat časové údaje na analogových i digitálních hodinách ve dvanáctihodinovém režimu.	Ú, PP, T	OVO: 2.1., 2.2., 2.3., 3.3., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4. PT 3:“Evropa sobě i nám“ (projekt)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• umí vyjádřit své zdravotní obtíže, zeptat se na příčinu • umí říct co má rád či co nemá rád k jídlu, I like/ I don't like, vyjádřit své přání I'd like • hovoří o svém volném čase, používá sloveso want , umí odpovědět na otázku What do you want to be?, rozšíří si slovní zásobu o některá povolání • umí hovořit o zimních sportech • umí pojmenovat měsíce v roce, říci do jakého patří ročního období • umí říct čím chce být, používá osobní zájmena po předložkách • umí pojmenovat a jednoduše popsat domácí zvířata, jejich užitek pro který jsou chována • umí se zeptat na cenu zboží, orientuje se v britské měně • umí vyjádřit prostou budoucnost pomocí will • umí vytvořit minulý čas prostý slovesa be, have, pravidelných významových sloves, hovoří o svých aktivitách v dané minulosti	• What's the matter?- slovní zásoba, umět vyjádřit zdravotní potíže, zeptat se na příčinu (Why?), doporučit či zdůvodnit řešení (because). • I'd like it. -slovní zásoba, umět hovořit o stravovacích návycích a oblíbených kombinacích jídel, vyjádřit přání (I'd like...) • What's on TV? -slovní zásoba, umět hovořit o televizních pořadech, orientovat se v programu. • Winter holidays.-slovní zásoba, umět hovořit o zimních sportech a hrách na sněhu, vyjádřit existenci objektu v místě. • What's the date? -slovní zásoba, umět pojmenovat měsíce, orientovat se v kalendářním roce, sdělit datum narozenin. • Jobs.-slovní zásoba, umět hovořit o povoláních, osvojit si osobní zájmena po předložkách. • Farm animals.- slovní zásoba, umět popsat a porovnat domácí zvířata a jejich užitek, vyjádřit nejvyšší stupeň vlastnosti. • How much is it? - slovní zásoba, umět se zeptat na cenu zboží, orientovat se v britské měně, pojmenovat neznámější cizokrajná zvířata. • I'll be there.- slovní zásoba, umět vyjádřit prostou budoucnost (will) v souvislosti se změnou v rozvrhu a při vážném či momentálním rozhodnutí (I think I'll...). • Yesterday.-slovní zásoba, umět tvořit minulý čas prostý slovesa be, hovořit o stavu, situaci a pobytu v určité minulosti.		

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• umí se orientovat v plánu města, pojmenovat některé obchody a budovy • umí popsat státní zřízení v UK a porovnat je s ČR, orientuje se na mapě	• We had fish.- slovní zásoba, umět tvořit minulý čas prostý slovesa have, hovořit o skladbě jídelníčku ve školní jídelně. • What did you do? - slovní zásoba, umět tvořit minulý čas prostý pravidelných významových sloves, hovořit o svých aktivitách v dané minulosti. • We went shopping. - slovní zásoba, umět pojmenovat obchody, orientovat se v plánu města, použít daný minulý tvar nepravidelných sloves. • The UK and the USA.- slovní zásoba, umět charakterizovat státní zřízení a území UK, USA, porovnat je s Českou republikou, orientovat se na mapě. • Rhymes.-slovní zásoba, umět z paměti recitovat dětské anglické tradiční říkanky. • Fairy tales.- umět číst, vypravovat a zahrát krátké klasické pohádky -“O červené slepičce“, „Goldilocks a tři medvědi“.		

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1 MATEMATIKA

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je předmět, který by měl být chápan jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

5.2.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy : *Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.*

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, a porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles, a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují (i s využitím vhodných počítačových aplikací). Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (povrch), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* řešení úloh může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky,

provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1.- 5. ročníku v minimální hodinové dotaci 22 hodin. Disponibilně je navýšen ve 3.ročníku o jednu hodinu týdně.

5.2.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace.
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.
- U žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh.
- Při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Kládeme důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika, vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Vedeme žáky k věcnému řešení problémů.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

5.2.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Matematika a její aplikace**1. stupeň****1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE****Očekávané výstupy (OVO) - 1. období****žák**

1.1 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

1.2 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

1.3 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

1.4 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

1.5 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**žák**

1.6 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

1.7 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

1.8 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

1.9 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

Učivo (U)

- 1.1 obor přirozených čísel
- 1.2 zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- 1.3 násobilka
- 1.4 vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- 1.5 písemné algoritmy početních operací

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**Očekávané výstupy (OVO) - 1. období****žák**

2.1 orientuje se v čase, převádí jednotky času v běžných situacích

2.2 opisuje jednoduché závislosti z praktického života

2.3 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**žák**

2.4 vyhledává, sbírá a třídí data

2.5 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Učivo (U)

- 2.1 závislosti a jejich vlastnosti

2.2 diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

3.1 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; 3.2 nachází v realitě jejich reprezentaci

3.2 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

3.3 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

3.4 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce

3.5 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

3.6 sestrojí rovnoběžky a kolmice

3.7 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

3.8 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Učivo (U)

- 3.1 **základní útvary v rovině** - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- 3.2 **základní útvary v prostoru** - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- 3.3 **délka úsečky**; jednotky délky a jejich převody
- 3.4 **obvod a obsah obrazce**
- 3.5 **vzájemná poloha dvou přímek v rovině**
- 3.6 **osově souměrné útvary**

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

4.1 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo (U)

- 4.1 **slovní úlohy**
- 4.2 **číselné a obrázkové řady**
- 4.3 **magické čtverce**
- 4.4 **prostorová představivost**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

MATEMATIKA – 1.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • zapíše čísla 0 – 20, rozliší číslice tiskací a psací • doplní chybějící čísla v řadě • podle obrázku rozhodne o vztahu <i>více, méně</i> • vytvoří skupinu s daným počtem prvků • sčítá a odčítá v oboru do 20 (včetně) • řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel • řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky • řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: <i>o x více, o x méně</i> v oboru do 20 • porovná přirozená čísla ($>$, $<$, $=$) • zobrazí číslo v oboru do 20 na číselné ose • umí sčítat a odčítat do 20 s přechodem přes desítku • orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy <i>před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole</i> • porovná předměty podle velikosti, používá pojmy <i>menší, větší, stejný, nižší, vyšší</i> • rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • rozezná tělesa: krychle, kvádr, válec, koule, • pomocí stavebnice (či špejlí) sestrojí modely těles, uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí	Čísla 0 – 20 • čtení a psaní čísel do 20 • porovnávání čísel, vztahy <i>je menší, je větší, rovná se</i> • znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$ • orientace na číselné ose do 20 • součet čísel bez přechodu desítky • rozdíl čísel bez přechodu desítky • počítání předmětů v daném oboru • vytvoření souboru s daným počtem prvků • řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel • sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku • komunikativnost sčítání • řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání • řešení slovních úloh s využitím vztahů <i>o x více, o x méně</i> • sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20 Geometrie • pojmy <i>vpravo, vlevo, pod, nad, hned před, hned za, nahoře, dole</i> • menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký • rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • tělesa: krychle, kvádr, válec, koule • skládání jednoduchých obrazců z geometrických tvarů • dokreslování obrazců • stavba staveb ze stavebnice (geometrické tvary)	Ú, PÚ, PP, MoS Ú, PP, PÚ, MoS	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5. U: 1.1., 1.2., PT 5:“Rok v přírodě“ Téma: „Tuláček se zatoulal“ (1 hodina) OVO: 2.2., 3.1., 3.2., U: 3.1., 3.2.

MATEMATIKA – 2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: umí sčítat a odčítat s přechodem přes desítku v oboru do 100 počítá po jednotkách a desítkách do 100 řeší a umí vytvořit slovní úlohy na porovnávání čísel, k porovnávání užívá symboly $>$, $<$, $=$ orientuje se na číselné ose do 100 zaokrouhlí daná čísla na desítky sčítá a odčítá násobky deseti sčítá a odčítá dvojciferná a jednociferná čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku umí řešit slovní úlohy se sčítáním a odčítáním dvojciferných a jednociferných čísel v oboru do 100 s přechodem přes desítku řeší slovní úlohy s využitím vztahů $o x$ více, $o x$ méně v oboru do 100 sčítá a odčítá z paměti dvojciferná a jednociferná čísla v oboru do 100 umí násobit v oboru od 1 – 10 umí dělit v oboru násobitek od 1 – 10 řeší slovní úlohy typu: x krát více, x krát méně v oboru násobitek od 1 - 10 orientuje se v čase, čte údaje na hodinách, rozeznává časové jednotky hodina, minuta, sekunda sleduje jednoduché závislosti na čase (změna teploty během dne, délka vyučovací hodiny a klasické hodiny...) kreslí rovné a křivé čáry (vnímá jejich odlišnost) rýsuje úsečky pomocí pravítka, označuje body úsečky umí změřit délku úsečky, porovnat úsečky rozeznává geometrická tělesa sestaví model krychle, kvádra, koule, válce	Číselný obor do 100 Sčítání a odčítání s přechodem přes 100 Počítání po jedné a desítkách do 100 Slovní úlohy s porovnáváním $>$, $<$, $=$ Číselná osa Zaokrouhlování na desítky Sčítání a odčítání desítek Sčítání a odčítání dvojciferných a jednociferných čísel s přechodem přes desítku Slovní úlohy se sčítáním a odčítáním dvojciferných a jednociferných čísel do 100 s přechodem přes desítku Slovní úlohy se vztahy $o x$ více, $o x$ méně Sčítání, odčítání z paměti v oboru do 100 násobilka od 1 - 10 a dělení v oboru těchto násobitek slovní úlohy typu: x krát více, x krát méně v oboru násobitek od 1 - 10 Orientace v čase Orientace v čase Časové jednotky (hodina, minuta, sekunda) Časové délky Geometrie Lomená a rovná čára Úsečka (rýsování, měření, porovnávání) Geometrická tělesa v praxi Modely geometrických těles	T, PP, Ú, PÚ, MoS, P PP, MoS	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., U: 1.1., 1.2., 1.3., OVO: 2.1., 3.1., 3.2., U: 3.1., 3.2., 3.3.,

MATEMATIKA – 3.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: čte a zapisuje dvojciferná a trojciferná čísla vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1 000, zakreslí obraz daného čísla na číselné ose porovná čísla do 1 000 používá sčítání a odčítání v oboru do 1 000 při řešení praktických úloh rozlišuje sudá a lichá čísla zaokrouhluje čísla na desítky a stovky písemně sčítá a odčítá dvě dvojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, na vztahy <i>o x více</i>, <i>o x méně</i>, užívá jednoduché rovnice užívá spoje všech násobitek malé násobilky násobí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech (např. 16×4, 2×13...) dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilky určí neúplný podíl a zbytek (např. $15:4$, $55:6$...) řeší slovní úlohy na násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů <i>x krát více</i>, <i>x krát méně</i> provádí odhady výsledků a následné kontroly pomocí kalkulačky počítá příklady a řeší slovní úlohy složené z více typů příkladů (užití závorek)	Číselný obor 0-1 000 číselná řada, zápis čísel, číselná osa (znázornění trojciferných čísel), počítání po stovkách, desítkách, jednotkách, čtení a zápis trojciferných čísel, porovnávání trojciferných čísel, řešení slovních úloh sudá a lichá čísla zaokrouhlování čísel na desítky a stovky rozklad čísla v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel sestavění jednoduchých rovnic sčítání a odčítání násobků sta sčítání a odčítání bez přechodu přes základ sčítání a odčítání s přechodem přes základ písemné sčítání a odčítání bez přechodu přes základ, kontrola výsledku záměrou sčítanců písemné sčítání a odčítání s přechodem přes základ řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic odhad a kontrola výsledku (kalkulačka) násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným dělení se zbytkem, součin, podíl, zbytek pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel užití závorek slovní úlohy se dvěma různými početními výkony	T, Ú, PÚ, PP, MoS	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 2.2., 2.3., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5.,

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• označí bod, krajní body úsečky, narýsuje přímku, polopřímku • zná rozdíl mezi různoběžkou a rovnoběžkou • rýsuje a zakresluje rovinné obrazce do čtvercové sítě • určí osu souměrnosti, souměrné obrazce • narýsuje průsečík dvou přímek • zná rozdíl mezi kruhem a kružnicí, umí narýsovat kružnici, body ne/náležící kruhu-kružnici • sestrojí úsečku dané délky s přesností na milimetry • provede odhad délky různých vzdáleností • převede jednotky délky: km na m, m na dm, cm, mm dm na cm, cm na mm • určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran • sestrojí modely staveb tvaru kvádrů, krychle apod. (pomocí stavebnice, špejlí a modelíny apod.)	<u>Geometrie</u> • geometrické pojmy • přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky • rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelníky • kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti • souměrnost, osa souměrnosti • rýsování přímek • průsečík přímek • vyznačování polopřímek • kruh, kružnice • jednotky délky: milimetr, decimetr, kilometr • měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky, odhady délek různých úseček a vzdáleností • rýsování dané délky úsečky (v centimetrech a milimetrech) • měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky • výpočet obvodu rovinného obrazce součtem délek jeho stran • plánky, mapy • modelování staveb z tvarů kvádrů, krychle apod. (užití stavebnice atd.) • stavby z krychlí	Ú, PP, PÚ, MoS,	OVO: 2.1., 2.2., 3.1., 3.2., 3.3., U: 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5., PT 7:“ Já a svět kolem mě“ Téma: „Reklama-mocná čarodějka“ (1 hodina)

MATEMATIKA – 4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: umí počítat do 1 000 000 po státisících, desetitisících, tisících čísla do 1 000 000 umí zapsat v desítkové soustavě porovnává čísla do 1 000 000, řeší nerovnice zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky daná čísla umí rozložit na tisíce, stovky, desítky, jednotky písemně sčítá a odčítá v oboru do 1 000 000 sčítá a odčítá z paměti čísla, která mají nejvíce dvě čísla různá z paměti násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem písemně násobí a dělí dvojciferným a jednociferným číslem do 1 000 000 (provádí odhad a zkoušku svého výpočtu, kontrolu provádí pomocí kalkulačky) provádí početní operace, správně určí pořadí početních úkonů, řeší slovní úlohy se vztahy o <i>x více- méně, x krát více- méně</i> řeší slovní úlohy na dva až tři početní úkony umí zapsat pomocí římských čísel čísla: 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1 000 názorně vyznačí části celku - polovinu, čtvrtinu, třetinu, desetinu... umí pojmenovat čitatele, jmenovatele, zlomkovou čáru řeší slovní úlohy na určení poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny z daného celku umí sčítat zlomky se stejným jmenovatelem	Číselný obor od 0 – 1 000 000 Posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 Zápis čísel do 1 000 000 Porovnávání čísel do 1 000 000, nerovnice Zaokrouhlování na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky a desítky Vlastnosti sčítání a odčítání Písemné sčítání a odčítání (vztahy mezi sčítáním a odčítáním) Pamětné sčítání a odčítání čísel, která mají nejvíce dvě čísla různá Pamětné násobení a dělení (vztahy mezi násobením a dělením) Písemné násobení a dělení, zkouška (vztahy mezi násobením a dělením) Početní operace, pořadí početních úkonů Slovní úlohy se vztahy <i>o x více – méně, x krát méně – více</i> Slovní úlohy na dva až tři početní úkony Zápis římských číslic Zlomky: Celek, polovina, čtvrtina, třetina, desetina... Pomocí obrázků určovat části celku Čítatel, jmenovatel, zlomková čára Slovní úlohy na určení poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny.... jednoduché případy sčítání zlomku se	T, Ú, PÚ, PP, MoS Ú, PÚ, PP, MoS	OVO: 1.6., 1.7., 1.8., 1.9., 2.5., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 2.2., PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (2 hodiny) PT 3: „Evropa sobě i nám“ Týdenní projekt (2 hodiny)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• umí určit vzájemnou polohu dvou přímk (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) • načrtne a narýsuje rovnoběžky, různoběžky, kolmice (rýsuje pomocí pravítka a pravítka s ryskou, u kolmice vyznačí průsečík) • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem • načrtne a narýsuje libovolný rovnoběžník, obdélník, čtverec • určí souměrnost pomocí překládaného papíru (osa souměrnosti, souměrné útvary, rovnoramenný trojúhelník) • načrtne síť kvádru a krychle • vymodeluje krychli a kvádr z dané sítě • určí obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě	stejným jmenovatelem <u>Geometrie:</u> • Vzájemná poloha přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) • Náčrt rýsování rovnoběžek, různoběžek, kolmic, vyznačení průsečíku • Rýsování kružnice s daným středem a poloměrem • Náčrt, rýsování libovolného rovnoběžníku, obdélníku, čtverce • Souměrnost os, útvarů, rovnoramenný trojúhelník • Náčrt krychle a kvádru • Model krychle a kvádru z dané sítě • Obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě		OVO: 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., U: 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5., 3.6.,

MATEMATIKA – 5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • čte, zapisuje čísla od 1 000 000 do 1 000 000 000, umí je zobrazit na číselné ose • porovnává čísla do 1 000 000 000 a řeší nerovnice • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, • sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti • písemně sčítá, odčítá v oboru do 1 000 000 000 (sčítá až čtyři přirozená čísla) • písemně násobí (až čtyřciferným činitelem) a dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem (provádí odhad a zkoušku výsledku) • řeší slovní úlohy s dvěmi a třemi početními operacemi • umí zapsat a přečíst větší čísla římsky • doplní řady čísel, vytvoří a vyřeší tabulky • sestaví graf, určí soustavu souřadnic, umí sestavit a přečíst sloupkový diagram • zapíše a přečte desetinné číslo (umí zapsat a přečíst desetiny, setiny, tisíciny) • zobrazí desetinné číslo na číselné ose • umí zaokrouhlit desetinné číslo na číslo celé • písemně sčítá a odčítá desetinná čísla (správně je zapíše pod sebe) • umí vyjádřit setinu zlomku desetinným číslem • užívá desetinná čísla v praktických situacích • zapíše a přečte zlomky s čitatelem	Číselný obor od 0 – 1 000 000 000 • posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 000 (zápis a čtení) • porovnávání čísel a nerovnice • zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, 1 000, 100, 10 • sčítání a odčítání z paměti • písemné sčítání až čtyř přirozených čísel, písemné odčítání v oboru do 1 000 000 000 • písemné násobení až čtyřciferným činitelem, dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem, odhad a zkouška výsledků (i na kalkulačce) • slovní úlohy se dvěmi a třemi početními operacemi • zápis a čtení římských čísel Tabulky, grafy, diagramy • řada čísel, tabulky • grafy, soustava souřadnic, sloupkový diagram Desetinná čísla • čtení, zápis desetinných čísel, číselná osa • zaokrouhlování desetinných čísel na čísla celá • písemné sčítání a odčítání desetinných čísel • desetinná čísla ve zlomcích • desetinná čísla v praxi • Orientace v jednoduchých situacích • Vyjádření části celku zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000, jejich zápis desetinným číslem – desetina, setina, tisícina	T, Ú, PÚ, MoS	OVO: 1.6., 1.7., 1.8., 1.9., 2.3., 2.4., 2.5., U: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 2.1., 2.2., PT 4“ „Pestrý svět!“ Týdenní projekt (2 hodiny) OVO: 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8.,

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
různým od jedné a určí části z daného celku • zlomky – určení $\frac{3}{4}$ ze 16 apod. • vyjádří desetinu, setinu, tisícinu desetinným číslem • řešení a vytváření jednoduchých slovních úloh • načrtne a narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník • vypočítá obvod a obsah obdélníka a čtverce • převádí jednotky obsahu (metry, decimetry, centimetry, milimetry čtvereční) • umí vypočítat povrch kváдру a krychle sečtením obsahu jejich podstav a stěn • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníka, čtverce, povrchu krychle a kváдру (sám je umí i vymyslet) • rýsuje rovnoběžky a kolmice s daným bodem	• Zápis desetinným číslem – desetina, setina, tisícina • Vyjádření setiny, tisíciny zlomkem a desetinným číslem • Praktické modely desetinných čísel • Sčítání a odčítání desetinných řádu desetin a setin, tisícín <u>Geometrie</u> • konstrukce obdélníku a čtverce, pravoúhlého trojúhelníka, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníka • výpočet obsahu a obvodu čtverce a obdélníka • jednotky obsahu (metry čtvereční, decimetry čtvereční, centimetry čtvereční, milimetry čtvereční) • rovnoběžky a kolmice • výpočet povrchu krychle a kváдру (sečtením obsahu jejich stěn a podstav)	T, Ú, PP, MoS	U: 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5., 3.6.,

5.2.2 FINANČNÍ GRAMOTNOST

Výstupy:

- pozná české mince a bankovky - (1., 2. ročník) (M,PRv,Vv,Hv)
- uvede příklad využití platební karty - (1., 2. ročník) (M,PRv)
- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - (1., 2. ročník)(M,PRV)
- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - (3., 4. ročník)(M,Prv,Inf)
- vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - (3., 4. ročník)(M,Prv,Inf,VI,Př)
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - (4., 5. ročník)(VI,Př,Inf)
- sestaví jednoduchý osobní rozpočet - (4., 5. ročník) (M.Inf,Př,VI)
- objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - (5. ročník)(M,Inf)
- objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - (5. ročník)(M,Inf,VI,Př)
- na příkladech objasní rizika půjčování peněz - (5. ročník) (VI,Př,M,Inf)
- uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - (4., 5. ročník)(M,Inf,Př)
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - (5. ročník)(M.Př,VI,Inf)

Výuka bude realizována v rámci skupin formou projektů a zařazováním témat do výuky převážně formou skupinové práce.

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.3.1 INFORMATIKA

5.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání i na 1.stupni-5.ročník. Získané dovednosti jsou informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oboru Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

5.3.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s průřezovým tématem „Mediální výchova“, které je zpracováno v ŠVP formou projektů. Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 5. ročníku. Výuka probíhá v budově školy v učebnách vybavených počítači. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho až dva žáky“. Z tohoto důvodu se třídy dělí na skupiny podle počtu pracovních stanic.

5.3.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.
- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.
- Učíme žáky k práci s chybou
- Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
- Jdeme příkladem - neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení.
- Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi.
- Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s rodiči a širší veřejností. Dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci..
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
- Jdeme příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních. Dovedeme se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům.
- Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví. Respektujeme osobnost žáka, jeho práva a záliby. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivity jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce.

- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.
- Jdeme příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie.

5.3.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Informační a komunikační technologie

1. stupeň

1. ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 1.1 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie*
- 1.2 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady*
- 1.3 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím*

Učivo (U)

- 1.1 **základní pojmy informační činnosti** - informace, informační zdroje, informační instituce
- 1.2 **struktura, funkce a popis počítače** a přídatných zařízení
- 1.3 **operační systémy** a jejich základní funkce
- 1.4 **seznámení s formáty souborů** (doc, gif)
- 1.5 **multimediální využití počítače**
- 1.6 **jednoduchá údržba počítače**, postupy při běžných problémech s hardware a softwar
- 1.7 **zásady bezpečnosti práce** a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

2. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 2.1 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty*
- 2.2 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích*
- 2.3 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*

Učivo (U)

- 2.1 **vývojové trendy informačních technologií**
- 2.2 **společenský tok informací** (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- 2.3 **základní způsoby komunikace** (e-mail, chat, telefonování)
- 2.4 **metody a nástroje vyhledávání informací**
- 2.5 **formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy**

3. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

3.1 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Učivo (U)

3.1 **základní funkce** textového a grafického editoru

5.3.1.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika**Informatika– 5.ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • spustí a zavře různé typy výukových programů, předvede práci s těmito programy • otevře jednoduchý grafický program, nakreslí v tomto programu obrázek, obrázek uloží a vytiskne • nakreslí zadaný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů • napíše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby • označí blok textu, blok zformátuje • vloží do dokumentu obrázek • použije ozdobné prvky (ozdobné písmo a grafiku) • textový dokument uloží a vytiskne • vysvětlí pojem: internet, uvede význam internetu • uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít • uvede na příkladech, jak se informace (a její společenský tok) v průběhu historie mění • předvede práci s internetovým prohlížečem • otevře stránku pomocí hypertextu • napíše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku otevře • vyhledá požadovanou informaci s pomocí učitele • s pomocí učitele založí svoji e-mailovou adresu • předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, telefonu (mobilního telefonu – volání, SMS apod.)	<u>Základy práce s počítačem:</u> • informatika – základní pojmy • bezpečnost práce a rizika, prevence rizik • péče o počítač, závady, poruchy • struktura, funkce a popis počítače • přídavná zařízení – vstupní, výstupní • klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí • myš, práce s myší • operační systém a jeho funkce • základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) • základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou)	T, PP, Ú	OVO: 1.1, 1.2, 1.3 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• vysvětlí pojmy informatika, informace • uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává • uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje • uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače • popíše počítač, vysvětlí jeho funkce • zapne a správně vypne počítač • pojmenuje přídatná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají • předvede práci s myší • zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci některých kláves (enter, esc, del, shift ...) • orientuje se v základním uživatelském prostředí operačního systému Windows, pozná a označí základní prvky operačního systému • provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření) • předvede práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace)	<u>Zpracování a využití informací:</u> • výukové programy, práce s výukovými programy • grafický editor • textový editor • základy psaní a editace textu • označování bloků • formátování textu • vkládání obrázků • grafické prvky (ozdobné písmo, obrázky, symboly, kliparty aj.) • tisk a úpravy před tiskem <u>Vyhledávání informací a komunikace:</u> • internet jako zdroj informací • společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) • vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost) • základy práce s internetovým prohlížečem • vyhledávání informací na internetu • základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	PP P	OVO: 3.1 U: 3.1 OVO: 2.1, 2.2, 2.3 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1 PRVOUKA

5.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Prvouka* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

5.4.1.2 Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Prvouka* je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném

souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V předmětu se realizují formou projektů obsahově blízkých průřezovým tématům. („Výchova demokratického občana“, „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“ a „Environmentální výchova“).

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. až 3. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 6 hodin). Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit, besedy, návštěvy pořadů Ekocenter, muzeí, planetária atd.

5.4.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

KOMPETENCE K UČENÍ

- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

5.4.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Člověk a jeho svět**1. stupeň****1. MÍSTO, KDE ŽIJEME****Očekávané výstupy (OVO) - 1. období****žák**

- 1.1 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- 1.2 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- 1.3 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**žák**

- 1.4 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- 1.5 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- 1.6 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- 1.7 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- 1.8 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- 1.9 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo (U)

- 1.1 **domov** - prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2 **škola** - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- 1.3 **obec** (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4 **okolní krajina** (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 **regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 **naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.7 **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 **mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

2.1 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi

2.2 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

2.3 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

2.4 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

2.5 rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky

2.6 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

2.7 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo

- 2.1 **rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 **soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 **chování lidí** - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- 2.4 **právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví a duševních hodnot
- 2.5 **vlastnictví** - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.6 **kultura** - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 **základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 3.1 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 3.2 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- 3.3 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 3.4 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- 3.5 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 3.6 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- 3.7 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- 3.8 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo (U)

- 3.1 orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období
- 3.2 současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST PŘÍRODY**Očekávané výstupy (OVO) - 1. období**

žák

- 4.1 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
 4.2 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
 4.3 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 4.4 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
 4.5 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
 4.6 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
 4.7 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
 4.8 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
 4.9 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo(U)

- 4.1 **látky a jejich vlastnosti** - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
 4.2 **voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
 4.3 **nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
 4.4 **Vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období
 4.5 **rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
 4.6 **životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
 4.7 **rovnováha v přírodě** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
 4.8 **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Očekávané výstupy (OVO) - 1. období****žák**

- 5.1 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- 5.2 dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- 5.3 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- 5.4 uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- 5.5 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**žák**

- 5.6 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 5.7 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 5.8 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- 5.9 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- 5.10 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 5.11 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 5.12 ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- 5.13 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo(U)

- 5.1 **lidské tělo** - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS
- 5.3 **péče o zdraví, zdravá výživa** - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- 5.4 **návykové látky a zdraví** - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- 5.5 **osobní bezpečí** - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 5.6 **situace hromadného ohrožení**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

PRVOUKA – 1.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: popíše bezpečnou cestu do školy, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, zná místní památky, zná svoji adresu rozpozná svoji školu a spolužáky, orientuje se v prostorách školy, třídy, zná režim školy (vyučovací hodina, přestávka), zná školní řád má základní hygienické návyky, sebeobsluhu, sebeovládání, úklid pracovního místa, správné sezení a stání bezpečný příchod a odchod ze školy, dopravní značky pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli v rodině, příbuzenské vztahy vyjmenuje a umí rozlišit dobré a špatné vlastnosti lidí významné události v rodině (svátky, narozeniny, vánoce...), umí se chovat ve společnosti jiných lidí, reagovat na základní životní situace umí nakoupit, zaplatit rozpozná různé druhy cestovních prostředků umí se orientovat v minulosti, přítomnosti, budoucnosti umí používat kalendář- orientovat se v něm, rozpozná dny volna, dny pracovní, dny v týdnu, měsíce v roce, zná pojem prázdniny, dovolená, význam slov včera, dnes, zítra uvede svůj režim dne, rozpozná části dne, umí pracovat s časovými údaji	Místo, kde žijeme domov-prostředí domova, orientace v okolí místa bydliště-místní památky, škola-prostředí školy, třída v hodině, třída o přestávce, pracovní a odpočinkové návyky, blízké okolí školy, bezpečnost v dopravním provozu-cesta do školy Lidé kolem nás rodina-život v rodině (příbuzenské vztahy), postavení jedince v rodině, svátky a výročí v rodině, osvojení forem vhodného chování, pravidla slušného chování, práce a volný čas-pracovní činnosti, povolání, sporty věci a činnosti kolem nás (např. V obchodě), jak lidé cestují Lidé a čas orientace v čase-dny volna, pracovní dny, dny v týdnu, kalendář, datum, režim dne roční období, měsíce, rok, určování času- měření času-hodiny ciferníkové a digitální, základní orientace v čase-pojmy: <i>ted, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, dnes, zítra</i>	PP, MoS, PÚ, Ú	OVO: 1.1., 2.1., 2.3., 3.1., 3.3., 4.1., 4.2., 5.1., 5.2., U: 1.1., 1.2., 2.1., 2.3., 3.1., 3.3., 4.4., 5.1., 5.3., 5.5., PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: Tuláček se zatoulal“ (3 hodiny) PT 6“ „Děti, pozor, silnice“ Téma: „Krteček se seznamuje s dopravou“ (1 hodina)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností lidí • uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích, proměny přírody • porovnává a popisuje činnosti lidí na zahradě, poli, sadu v jednotlivých ročních obdobích • pozoruje a porovnává různé druhy živočichů v přírodě • určuje některé rostliny, zná stavbu těla rostlin • zná základní skupiny živočichů, porovnává různé živočišné druhy, zná stavbu těla živočichů • popisuje a určuje živočichy chované lidmi, třídí je- samice, samec, mládě... • ví, jak pečovat o přírodu, o životní prostředí, jak se chovat v lese.. • popíše základní stavbu lidského těla a funkci některých orgánů podle skutečnosti a obrázku, rozdíl mezi lidmi různých částí světa • má osvojené základní hygienické návyky, řadí je do denního režimu, • zná význam denního stravovacího a pitného režimu- jeho význam pro zdraví člověka, • rozpozná příznaky známých nemocí, zná zásady slušného chování u lékaře, v nemocnici, v lékárně... • ví, jak se chránit před nemocí, očkování, zná základní pravidla užívání léků	• den a noc <u>Rozmanitost přírody</u> • změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích- pozorování proměn přírody, porovnávání ročních období • práce na zahradě a v sadu- sledování života rostlin, stavba těla rostlin • pozorování životních projevů živočichů, živočichové ve volné přírodě, stavba těla živočichů, porovnávání různých živočišných druhů,, • živočichové chovaní lidmi- užitková, hospodářská a domácí zvířata, práce s obrazy a modely, encyklopedií • vztah člověka a přírody (ekologie, ochrana životního prostředí) <u>Člověk a jeho zdraví</u> • poznáváme své tělo- základní stavba a funkce našeho těla, určování jednotlivých částí těla člověka • péče o zdraví- denní stravovací a pitný režim, osobní hygiena a péče o zevnějšek, zdraví a nemoc, běžné nemoci, u lékaře, v nemocnici, ochrana proti nemocem, očkování		

PRVOUKA – 2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: zná adresu domů, adresu školy, zná cestu na určené místo v okolí domova, školy rozliší různé dopravní prostředky, dodržuje pravidla silničního provozu pro chodce, zná dopravní značky, popíše role členů rodiny a vztahy mezi nimi, zná povolání rodičů, zná datum narození, zná pravidla slušného chování ve společnosti a rodině, termíny: ohleduplnost, kamarádství, tolerance umí se zachovat v ohrožení-zná svá práva vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti a jejich význam pro život lidí orientuje se v čase- umí určit části dne (sekunda, minuta, hodina, půlhodina, čtvrt hodina), dny v týdnu, měsíce v roce, délku dne, roku, roční období a měsíce v jednotlivých ročních obdobích stanoví denní režim- pracovní a odpočinkové aktivity orientuje se ve státních svátcích, významných dnech uveče příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v ročních obdobích pozoruje a popíše život známých živočichů v přírodě, navrhne způsob pomoci živočichům v nepříznivých situacích	<u>Místo, kde žijeme</u> orientace v místě bydliště a okolí školy bezpečná cesta do a ze školy, dopravní značky, dopravní prostředky činnosti dětí ve škole domov- místo, kde bydlím, <u>Lidé kolem nás</u> život a funkce rodiny- příbuzenské vztahy, práva a povinnosti členů rodiny, významné události v rodině, domácí práce mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí- principy demokracie, práva dětí povolání lidí <u>Lidé a čas</u> orientace v čase podle hodin, jednotlivé části dne- hodina, půlhodina, čtvrt hodina, minuta, sekunda rok, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu průběh lidského života, státní svátky a významné dny, tradice, minulost, současnost, budoucnost- kalendář, datum, letopočet práce a volný čas, suroviny a výrobky <u>Rozmanitost přírody</u> proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích pozorování života živočichů ve volné přírodě v ročních obdobích, popis známých zvířat, porovnávání životních projevů různých živočichů,	PP, MoS, T, Ú, R	OVO: 1.1., 2.1., 2.2., 2.3., 3.1., 3.2., 3.3., 4.1., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., U: 1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 2.3., 3.2., 4.4., 4.8., 5.1., 5.3., 5.5., PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: Domov“ (3 hodiny) PT 6: „Děti, pozor, silnice“ Téma: „Části dopravních prostředků“ (2 hodiny) PT 2: „Jeden za všechny, všichni za jednoho“ (práva dítěte) (hodina)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• pozná a pojmenuje domácí zvířata- a jejich mláďata, rozliší zvířata chovaná pro užitek a pro radost, • rozezná zeleninu, ovoce, ovocné stromy, zemědělské plodiny, pokojové rostliny • zná části rostlinného těla • umí určit různé druhy živočichů a rostlin žijících v různých přírodních společenstvích • popíše ohleduplné chování k přírodě • pozná a popíše podle skutečnosti a obrázku jednotlivé části lidského těla, popíše kostru člověka, vnitřní orgány, lidské smysly-zná jejich význam pro život člověka, rozlišuje pohlaví lidí, • zná rozdíly v jednotlivých obdobích lidského života (předškolák, školák, dospělý...) • popíše prevenci nemocí a úrazů, předvede ošetření drobného poranění • zná zásady hygieny, orientuje se v lidských potřebách, ví, co to je zdravá výživa, zná zásady správného stolování, význam zdravých potravin pro člověka, sestaví jednoduchý jídelníček • uvede, jak se chovat v případech obecného ohrožení	• péče o živočichy v zajetí, domácí zvířata • zelenina a její druhy, ovoce, ovocné stromy, zemědělské plodiny, pokojové rostliny, určování některých druhů rostlin, části rostlinného těla, život rostlin v různých ročních obdobích • na louce, na poli, v lese a u lesa, u vody a ve vodě- pozoruje a rozpoznává různé druhy živočichů a rostlin v různých přírodních společenstvích • ochrana přírody <u>Člověk a jeho zdraví</u> • lidské tělo- jednotlivé části těla, kostra, svaly, vnitřní ústrojí, lidské smysly, pohlaví • vývoj jedince • péče o zdraví-nemoc, úraz, lékárnička, infekční choroby a ochrana proti nemoci, první pomoc • hygiena a čistota- orientace v základních lidských potřebách- stolování, zdravá výživa, potraviny • osobní bezpečí- chování v rizikovém prostředí		

PRVOUKA – 3.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: uvědomuje si jaké věci vytváří domov určí bydliště na mapě, orientačním plánu, který i vytvoří zná osobní údaje (adresa, tel. Číslo atd.) zná název obce v níž žije (určí polohu na mapě) zná významná místa (historii), hospodářství, společenský život a kulturu obce umí určit polohu ČR v Evropě, vyjmenovat sousední státy včetně určení světových stran popíše povrch ČR dle mapy (pohoří, nížiny, vodstvo) zná historické země, státní symboly uvědomuje si důležitost chránit svou vlast rozeznává role a povinnosti členů rodiny zná příbuzenské vztahy uvědomuje si výhody celé rodiny zná školní řád (uvědomuje si svá práva, ale i své povinnosti) učí se slušnému chování, toleranci a účte k dospělým, spolužákům i jiným rasám orientuje se v práci a zaměstnání lidí, uvažuje o svém povolání, zná rozdíl mezi fyzickou a duševní prací uvědomuje si odpovědnost za vykonanou práci umí využít volný čas vhodným způsobem určí čas dle hodin, datum dle kalendáře zná základní jednotky času ví, jak žili lidé dříve (bydlení, předměty denní potřeby, povolání) zná některé české báje a pověsti	<u>Místo, kde žijeme</u> Domov-(bydlení, orientace v místě bydliště,adresa, osobní údaje) Naše obec-(název, části obce, poloha, významná místa, hospodářství, společenský život) Země v níž žijeme-(naše vlast- poloha v Evropě, sousední státy, povrch, ochrana přírody, státní symboly) <u>Lidé kolem nás</u> Rodina (role, práva, povinnosti, příbuzenské vztahy, neúplné rodiny) Škola-(řád, spolužáci, rasy, slušné chování, práva, dopravní značky v okolí školy) Práce a volný čas-(práce, zaměstnání, duševní a fyzická práce, volný čas a jeho využití) <u>Lidé a čas</u> Čas-(určování času, data, jednotky času) Jak žili lidé dříve-(způsob života, bydlení, povolání, předměty denní potřeby, báje a pověsti)	PP, MoS, Ú, T, R	OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 4.1., 4.2., 4.3., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., U: 1.1., 1.2., 1.3., 4.1., 4.2., 4.3., 4.5., 4.6., 4.8., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „Vstupte do světa zvířátek“ (3 odiny) PT 6:“Děti, pozor, silnice“ Téma „Jak na to?“ (2 hodina) PT 7:“ Já a svět kolem mě“ Téma: „Reklama-mocná čarodějka“ (1 hodina)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• třídí látky • určuje skupenství látek a jejich vlastnosti • zná vlastnosti vzduchu a vody, jejich složení a výskyt • ví, jak vznikla půda. Pojmenuje typy a složení půdy • zná pohyby země a co způsobují • vyjmenuje planety sluneční soustavy • pojmenuje části rostlin, zná průběh jejich života a co k životu potřebují • ví, jak se rostliny pěstují • umí určit některé druhy hospodářských a okrasných rostlin • popíše části těla hub, průběh a způsob života • zná rozdíly ve výživě hub od rostlin, určí některé druhy hub (práce s atlasem) • popíše způsob života některých živočichů • popíše stavbu těla, zná funkce jednotlivých částí • uvědomuje si rozdíly mezi způsobem života živočichů ve volné přírodě a chovaných v zajetí • vyjmenuje některé druhy chráněných živočichů • zná rozdíl mezi počasím a podnebím, umí určit počasí • sleduje počasí v průběhu celého roku • pojmenuje části lidského těla • zná funkce základních částí • rozlišuje pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou • sleduje vývoj těla v průběhu celého života • umí pečovat o jednotlivé části těla, uvědomuje si důležitost péče o tělo • uvědomuje si důležitost bezpečného chování k sobě i k ostatním (ochrana zdraví)	<u>Rozmanitost přírody</u> <u>Neživá příroda:</u> Látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch) Půda Slunce a země (pohyby země, sluneční soustava) <u>Živá příroda:</u> Rostliny (části, průběh života, pěstování, určování rostlin) Houby (části těla, průběh života, rozdíly ve výživě od rostlin, druhy hub) Živočichové (způsob života, stavba těla a funkce jednotlivých částí, život ve volné přírodě a v ZOO, chráněné druhy) Podnebí a počasí (změny počasí v průběhu roku, rozdíl mezi podnebím a počasím) <u>Člověk a jeho zdraví</u> • Lidské tělo-(stavba, funkce základních částí, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj těla v průběhu života) • Péče o zdraví- (zdravý životní styl) • Osobní bezpečí		

5.4.2 PŘÍRODOVĚDA

5.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Přírodověda* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

5.4.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Přírodověda* navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět *Přírodopis* ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: ***Rozmanitost přírody*** a ***Člověk a jeho zdraví***.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Vyučovací předmět *Přírodověda* je vyučován ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny + 1 hodina disponibilní). Výuka probíhá v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

5.4.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.).
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Učíme žáky řešit problémové situace porovnáním s veřejně dostupnými zdroji, současně žáky učíme zaujímat k nim kritický postoj.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.
- Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, aj.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk, web, ppt. Prezentace apod.).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.
- Učíme žáky pracovat v týmu, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vychováváme žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné
- za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod.
- Učíme žáky základům tolerance a vzájemného soužití.
- Vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti, které nabádají k nesprávnému (netolerovatelnému, nelegálnímu či konzumnímu) způsobu života.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme
- osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.4.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Člověk a jeho svět**1. stupeň****1. MÍSTO, KDE ŽIJEME****Očekávané výstupy (OVO) – 1. období****žák**

- 1.1 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- 1.2 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*
- 1.3 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období**žák**

- 1.4 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- 1.5 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- 1.6 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*
- 1.7 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického*
- 1.8 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- 1.9 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

Učivo (U)

- 1.1 **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2 **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- 1.3 **obec** (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4 **okolní krajina** (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.7 **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

1. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

2.1 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi

2.2 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

2.3 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

2.4 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

2.5 rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky

2.6 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

2.7 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo (U)

- 2.1 **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- 2.4 **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5 **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.6 **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

1. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

3.1 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

3.2 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

3.3 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

3.4 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

3.5 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

3.6 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

3.7 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

3.8 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo (U)

3.1 **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období

3.2 **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

3.3 **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

3.4 **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

4.1 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

4.2 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

4.3 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

4.4 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem

přírody a činností člověka

4.5 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

4.6 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

4.7 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

4.8 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

4.9 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo (U)

- 4.1 **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8 **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Očekávané výstupy (OVO) – 1. období**

žák

- 5.1 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- 5.2 dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- 5.3 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- 5.4 uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- 5.5 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 5.6 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 5.7 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 5.8 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- 5.9 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- 5.10 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 5.11 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 5.12 ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- 5.13 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo (U)

- 5.1 **lidské tělo** – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)
- 5.3 **péče o zdraví, zdravá výživa** – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- 5.4 **návykové látky a zdraví** – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- 5.5 **osobní bezpečí** – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 1.7 **situace hromadného ohrožení**

5.4.2.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

PŘÍRODOVĚDA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda; uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost objasní princip rovnováhy přírody roztřídí dané látky pomocí smyslů a měřením určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, tvrzení zdůvodní uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka rozliší vybrané horniny a nerosty uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody roztřídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce porovná základní projevy života konkrétních živých organismů uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů s pomocí jednotlivých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací zařadí konkrétní živočichy do známých skupin uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionů uvede příklady vzájemných vztahů mezi organizmy	<u>Rozmanitost přírody:</u> neživá příroda látky a jejich vlastnosti – třídění látek změny látek a skupenství porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě nerosty a horniny, vznik půdy a její význam <u>Živá příroda</u> třídění rostlin, hub, živočichů podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost; slunce, voda, půda, vzduch životní podmínky rostlin rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ) výživa rostlin živočichové a stavba jejich těla stopy zvířat přírodní společenstva – háje, lesa, vod a bažin, pole a zahrady, suchých stanovišť význam lesů pro člověka přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku význam zemědělství pro člověka	T, Ú, R, PP, MoS	OVO: 4.4, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8 PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (2 hodiny) PT 3: „Evropa sobě i nám“ Týdenní projekt (2 hodiny) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „U lesního jezírka“ (2 hodiny)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organizmy) • zhodnotí dopad některých konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat • provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • zhodnotí příčiny, důsledky (příp. Odpovědnost lidí) u konkrétních vybraných živelných pohrom a ekologických katastrof; uvede základní zásady chování a jednání v těchto situacích, na konkrétních příkladech popíše činnost jednotlivých složek IZS • provede vybrané praktické činnosti v terénu: založí sbírku přírodnin, vypěstuje rostliny, založí herbář, provede pozorování a jeho záznam apod.	• vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů • ochrana přírody, likvidace odpadů • živelné pohromy a přírodní katastrofy		

PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi popíše postavení Země ve vesmíru objasní střídání dne a noci, ročních období charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu sestaví jídelníček podle základních zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. Na kvalitu lidského života uvede (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání,	<u>Slunce a sluneční soustava</u> vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority Země ve vesmíru – pohyby Země střídání dne a noci, roční období práce s globusem <u>Stavba lidského těla</u> funkce některých orgánů a orgánových soustav pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou základy lidské reprodukce vývoj jedince základy sexuální výchovy partnerství a rodičovství péče o zdraví, správná výživa intimní a duševní hygiena sociálně patologické jevy návykové látky bezpečné chování v rizikovém prostředí situace hromadného ohrožení první pomoc HIV/AIDS	T,Ú,PP,R, MoS	OVO: 4.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13 U: 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6 PT 4“ „Pestrý svět!“ Týdenní projekt (1 hodina) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma:“Cesta do polí, hor, lesů a strání“ (1 hodina) PT 6“ „Děti, pozor, silnice“ Téma: „Doprava na vesnici a ve městě“ (2 hodiny)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) • na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156)• pojmenuje správně základní části lidského těla• vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.)• vysvětlí pojmy: HIV, AIDS			

5.4.3 VLASTIVĚDA

5.4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Vlastivěda* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

5.4.3.2 Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* je členěn do tří základních tematických okruhů: *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas*.

Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojují.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se vyučuje v 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a ve 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny dotované a 1 hodina disponibilní).

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

5.4.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.).
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk, web, ppt. Prezentace).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

- Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití.
- Vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence
- „evropanství“.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme
- se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na
- nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi
- budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich
- budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i
- širší veřejností.

5.4.3.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Člověk a jeho svět

1. stupeň

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

1.1 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

1.2 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

1.3 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

1.4 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

1.5 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

1.6 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

1.7 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

1.8 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

1.9 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo (U)

- 1.1 **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2 **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- 1.3 **obec** (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4 **okolní krajina** (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.7 **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

1. LIDÉ KOLEM NÁS***Očekávané výstupy (OVO) – 1. období****žák**2.1 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi**2.2 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností**2.3 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům****Očekávané výstupy (OVO) – 2. období****žák**2.4 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)**2.5 rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky**2.6 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy**2.7 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)***Učivo (U)**

- 2.1 **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- 2.4 **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5 **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.6 **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

1. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

3.1 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

3.2 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

3.3 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

3.4 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

3.5 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

3.6 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

3.7 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

3.8 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo (U)

- 3.1 **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období
- 3.2 současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

4.1 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

4.2 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

4.3 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

4.4 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

4.5 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

4.6 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

4.7 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

4.8 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

4.9 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo (U)

4.1 **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

4.2 **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

4.3 **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

4.4 **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období

4.5 **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

4.6 **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

4.7 **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

4.8 **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Očekávané výstupy (OVO) – 1. období****žák**

- 5.1 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- 5.2 dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- 5.3 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- 5.4 uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- 5.5 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období**žák**

- 5.6 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 5.7 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 5.8 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- 5.9 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- 5.10 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 5.11 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 5.12 ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- 5.13 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo (U)

- 5.1 **lidské tělo** – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)
- 5.3 **péče o zdraví, zdravá výživa** – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- 5.4 **návykové látky a zdraví** – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- 5.5 **osobní bezpečí** – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 1.7 **situace hromadného ohrožení**

5.4.3.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

VLASTIVĚDA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu určí světové strany v přírodě a podle mapy rozliší náčrt, plán a základní typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky popíše polohu ČR v Evropě předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebních pásmech vyhledá na mapě vodní toky, pohoří a nížiny ČR vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. A kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického charakterizuje státoprávní uspořádání ČR se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu, ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve škole uvede příklady, čím se lidé liší a jak	<u>Místo, kde žijeme</u> místní oblast, region – zdroje, výroba, služby grafické znázornění povrchu – mapy, plány orientační body a linie světové strany zvláštnosti krajů a oblastí ČR státní zřízení a politický systém v ČR státní správa a samospráva státní symboly <u>Lidé kolem nás</u> žákovská samospráva jako modelová situace základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy	T, Ú, R, PP, MoS	OVO: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.9 2.4, 2.5, 2.6 U: 1.4, 1.5, 1.6, 1.8 2.4, 2.5 PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (1 hodina) PT 3:“Evropa sobě i nám“ Týdenní projekt (6 hodin) PT 6: „Děti, pozor, silnice“ Téma:Učíme se jízdní řády“ (5 hodin) PT 7: „Já a svět kolem mě“ Téma: „Jak jsem se stal redaktorem“ (3 hodiny)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Ize těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti • uvede základní lidská práva a práva dítěte • uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů • vysvětlí pojem „kultura“; na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury; uvede konkrétní příklady kulturních institucí • charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie • na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost • konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti • porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika) • objasní historické důvody státních svátků a významných dnů • převede spolupráci některou z pověstí (vázanou na nejbližší region) • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce)	• právní ochrana občanů a majetku • podoby a projevy kultury, kulturní instituce <u>Lidé a čas</u> • orientace v čase a časový řád, určování času • dějiny jako časový sled událostí • kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období • proměny způsobu života v našem regionu • bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji • regionální památky – péče o památky • lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předků, domov, vlast, rodný kraj • Staré pověsti české • nejstarší osídlení naší vlasti • způsob života Slovanů • Velká Morava • Cyril + Metoděj – věrozvěstové • Český přemyslovský stát – Přemysl Otakar II. • Svatý Václav • Doba Karla IV. • Doba husitská – Jan Hus, Jan Žižka • J.A. Komenský • Marie Terezie, Josef II.		

VLASTIVĚDA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států charakterizuje vybrané státy vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi vysvětlí pojmy: Evropská unie, „evropský dům“; rozliší znak EU; uvede některé výhody členství ČR v EU uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost, využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti objasní historické důvody státních svátků a významných dnů převypráví spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region) stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce)	<u>Místo, kde žijeme:</u> vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí Evropa a svět – kontinenty poloha a povrch Evropy sousedé ČR a evropské státy rostliny a živočichové Evropy Evropská unie – evropský občan, cestování co daly naše země Evropě a Evropa nám společný „evropský dům“ <u>Lidé kolem nás:</u> základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí <u>Lidé a čas:</u> Národní obrození – významné osobnosti I. Světová válka vznik československého státu Československá republika II. Světová válka komunistická vláda a „sametová revoluce“	T, Ú, R, PÚ, MoS, PP	OVO: 1.6, 1.8 2.7 3.5, 3.7, 3.8 U: 1.7, 1.8 2.5, 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 PT 4“ „Pestrý svět!“ Týdenní projekt (3 hodiny)

5.4.4 **DOPRAVNÍ VÝCHOVA**

Výstupy:

- uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa (1. a 2. ročník)
- osvojuje si znalost základních dopravních značek, dopravního značení (1 až 5.ročník)
- respektuje dopravní značky a dopravní značení(1.a 2. ročník)
- prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty (3. ročník)
- uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá (chodec už na úrovni 2. ročníku, cyklista na úrovni 3. až 5. ročníku)
- charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje (3. a 4. ročník)
- v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování (4. a 5. ročník)

Výuka bude realizována v rámci skupin formou projektů a zařazováním témat do výuky převážně formou skupinové práce.

5.4.5 **ZDRAVÍ**

Výstupy:

- ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 (1. a 2. ročník)
- v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky (3. ročník)
- dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji (3. ročník)
- charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním (4. ročník)
- v modelové situaci určí život ohrožující zranění (4. a 5. ročník)

Výuka bude realizována v rámci skupin formou projektů a zařazováním témat do výuky převážně formou skupinové práce.

5.4.6 **Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**

Výstupy:

- určí vhodná místa pro hru a trávení volného času (1., 2. ročník)
- zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit (2., 3. ročník)
- vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) (3. ročník)
- v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany (2., 3. ročník)
- v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným (4., 5. ročník)
- uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany (4.

ročník)

- v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany (4., 5. ročník)

Výuka bude realizována v rámci skupin formou projektů a zařazováním témat do výuky převážně formou skupinové práce.

5.5 UMĚNÍ A KULTURA

5.5.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti*, *Instrumentální činnosti*, *Hudebně pohybové činnosti* a *Poslechové činnosti*. Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

5.5.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

5.5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus,
- melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními,
- instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých
- uměleckých epoch.
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného
- prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské
- komunikace.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při hodnocení výsledků žáků v hudební výchově.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Jdeme příkladem – respektujeme práci a roli ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k
- jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek

- není možný.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
- Vedeme žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.
- Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.5.1.4 5.7.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Hudební výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období (OVO)

žák

- 1.1 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase*
- 1.2 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem*
- 1.3 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
- 1.4 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*
- 1.5 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
- 1.6 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

Očekávané výstupy – 2. období (OVO)

žák

- 1.7 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- 1.8 orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje*
- 1.9 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- 1.10 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- 1.11 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- 1.12 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny*
- 1.13 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Učivo (U)**1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

- 1.1 **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- 1.2 **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- 1.3 **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- 1.4 **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)
- 1.5 **grafický záznam vokální hudby** – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 2.1 **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů (130rfeov instrumentář), zobcových fléten, keyboardů apod.
- 2.2 **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)
- 2.3 **grafický záznam melodie** – rytmické schéma jednoduché skladby (její části – motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů

3. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 3.1 **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- 3.2 **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- 3.3 **orientace v prostoru** – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 4.1 **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- 4.2 **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- 4.3 **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- 4.4 **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- 4.5 **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- 4.6 **hudební formy** – rondo, malá písňová forma, variace, velká písňová forma
- 4.7 **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

5.5.1.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova**HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1.ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: osvojí si několik nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti při zpěvu správně otevírá ústa, při zpěvu netísí hrudník dodržuje zásady hlasové hygieny zopakuje zpívané nebo hrané rytmickomelodické motivy melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla), zpívá ve skupině s oporou melod. nástroje nebo učít. zpěvu technicky správně používá jednoduché nástroje 131Orfeova instrumentáře doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby předvede pokus o „tanec“ na populární hudbu, zná pojem “balet” dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou hudby, rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu umí napsat houslový klíč, ví, co znamená notová osnova píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč	<u>Vokální činnosti, nácvik písní</u> osvojení nových písní správné tvoření tónu správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál uvolňovací cviky zásady hlasové hygieny intonační a rytmické schopnosti sjednocení hlas. Rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje <u>Instrumentální činnost</u> jednoduché nástroje Orffova instrumentáře improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu <u>Hudebně pohybové činnosti</u> hudebně pohybové hry prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod pochod, pochod se zpěvem ukolébavka pohybové reakce na hudbu <u>Poslechové činnosti</u> poslech hudebních skladeb různých žánrů výchova k toleranci různých žánrů-ukolébavky, hymna CR rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> nota celá, psaní do notové osnovy notová osnova první seznámení s houslovým klíčem	PP PP PP, Ú, T	OVO: 1, 3, 5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 OVO: 2 U: 2.1, 2.2, 2.4 -Orffův instrumentář - <i>improvizované nástroje (vařečky, dřívka, destičky, chrastidla, klíče ...)</i> - <i>obrázky hudebních nástrojů (video, magnetofon, nahrávky)</i> OVO: 4 U: 2.4, 3.1, 3.4 <i>magnetofon, nahrávky</i> OVO: 4, 5 U: 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3 <i>přesah – Tv</i> OVO: 5, 6 U: 4.3, 4.7 - <i>tabule s notovou osnovou, Prac.listy</i>

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: zaspívá z paměti alespoň 5 písní, dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu, při zpěvu správně dýchá zaspívá vzestupnou a sestupnou řadu vytleská rytmus textů s celými a půlovými hodnotami vhodně použije dětského instrumentáře a improvizovaných nástrojů jako vlastního doprovodu k rytmizaci textu aktivně se zapojí do hudebně pohybových her dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby zvládá jednoduchý taneční pohyb podle zvuku a tvaru pozná nejnámější hudební nástroje dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů při zpěvu se řídí dynamickými značkami pozná a napíše houslový klíč umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu slovně charakterizuje podobu not	<u>Vokální činnosti, nácvik písní</u> osvojování nových písní, zpěv sólo, skupiny, sboru; správná artikulace, pěvecké dýchání, hlasová hygiena ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, melodizace textu stoupání a klesání melodie <u>Instrumentální činnost</u> rytmická cvičení, rytmizace textů práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji <u>Hudebně pohybové činnosti</u> práce s hudebně pohybovými hrami pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) prvky tanečního <u>Poslechové činnosti</u> práce s několika poslechovými skladbami lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem; písně pro děti, populární písně pro děti tolerance k různým hudebním žánrům další hudební nástroje, jejich pozorování a poslech <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> dynamické značky, repetice houslový klíč; noty půlové, čtvrté, osminové; grafické ztvárnění těchto hodnot (koláč); notová řada a její graf, ztvárnění (schody, klávesnice); kvintakord vzestupná, sestupná melodie	PP, Ú PP PP PP, Ú, MoS, PÚ T, Ú	OVO: 1, 3 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 PT 5: “Rok v přírodě” Téma: “Domov” (projekt) OVO: 2, 3 U: 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6 OVO: 4, 6 U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, OVO: 5, 6 U: 4.6, 4.7 - video, magnetofon, nahrávky OVO: 3, 5 U: 1.3, 4.2 - notový sešit - tabule s notovou osnovou

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: zaspívá nejméně 5 písní z paměti, dodržuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu zaspívá ve skupině kánon rozliší notu čtvrtřovou a osminovou zapojuje se do instrumentální hry, rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků dovede se zapojit do hudebně pohybových her pohybově vyjádřit charakter melodie, zkouší tančit polku, tvoří pohybové kreace (rock, pop) v klidu sleduje kratší symfonické nebo nástrojové skladby rolíší hru na violoncello, akordeon, klavír, kytara, housle, flétna, rozliší hudbu podle její společenské funkce napíše (čte, vyhledá, označí) pomlku (celou, půlovou, čtvrtřovou, osminovou) správně do osnovy napíše houslový klíč rozezná a pojmenuje noty C1-A1	<u>Vokální činnosti, nácvik písní</u> práce s minimálně 10 písněmi, rozezpívání, hlasová hygiena průprava k dvojhlasu, kánon změny tempa a dynamiky <u>Instrumentální činnosti</u> instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtřových i osminových <u>Hudebně pohybové činnosti</u> práce s hudebně pohybovými hrami taneční kroky; třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze přísuvný krok tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) <u>Poslechové činnosti</u> práce s poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) hudební nástroje: violoncello, akordeon, klavír, kytara, housle, flétna (podoba, zvuk) hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> pomlky, houslový klíč, posuvky, noty c1 – a1, 4/4 takt	Ú, PP PP PP Ú, T PP Ú, Pís	OVO: 1, 3, 5 Ú: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 OVO: 2, 3 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 - <i>Orffův instrumentář a improvizované hudební nástroje</i> OVO: 4, 6 U: 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 - <i>magnetofon, video, nahrávky</i> OVO: 3, 5, 6 U: 4.6, 4.7 - <i>magnetofon, video, nahrávky</i> OVO: 3, 5, 6 U: 4.6, 4.7 - <i>magnetofon, video, nahrávky</i> PT 7:“ Já a svět kolem mě“ Téma: „Reklama-mocná čarodějka“

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: zaspívá alespoň 10 písní, alespoň 5 písní zná z paměti z paměti zaspívá hymnu ČR (ve sboru), uvede základní údaje o její historii zapojí se do hudební hry s tónovou řadou zaspívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) provede melodizaci a rytmizaci textů, obmění hudební modely předvede správnou orientaci v notovém záznamu technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců, improvizuje při tanci pohybem vyjádří výraz a náladu hudby v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby, projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům uvede základní informace o významu skladatelů poslouchané hudby napiše správně výškově noty h – d2, najde je v notovém záznamu, čte noty správně píše posuvky, pojmenuje je používá správných tvarů notového písma vysvětlí, co je stupnice, napíše ji a zaspívá vyjmenuje tóny stupnice C dur	<u>Vokální činnosti, nácvik písní</u> práce s minimálně 10 písněmi (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie řada dur a moll půltóny a celé tóny melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů orientace v notovém záznamu <u>Instrumentální činnosti</u> hra na jednoduché Orffovy nástroje přehrání melodie jednoduchých lidových písní <u>Hudebně pohybové činnosti</u> práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci tance - např.: polka, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců) <u>Poslechové činnosti</u> práce s poslechovými skladbami (Smetana, Dvořák, Bach, Mozart ...) vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba) <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> noty h – h1, c2, d2 pomocné linky předznamenání (obecně) procvičování notového písma psaní posuvek skupiny not osminových noty na pomocných linkách stupnice (obecně) <u>stupnice C dur</u>	Ú, PP PP PP Ú, Pís, PP, MoS Pís, Ú, T	OVO: 1, 2, 3, 5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (projekt) PT 3: „Evropa sobě i nám“ (projekt) OVO: 2 U: 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2. OVO: 2, 4, 6 U: 1.4, 1.7, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 OVO: 6 U: 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4. OVO: 5 U: 1.3, 1.5, 4.2, 4.3

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: zaspívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti, zaspívá také ve skupině nebo sólo ve sboru z paměti zaspívá hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, ovládá správné chování při hymně uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících (samostatně, s připomínkou učitele) technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle notového (nebo grafického) záznamu zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby je tolerantní i k hudebním žánrům, které nepreferuje čte a píše noty v rozsahu c1 – g2 použije notové písmo v žádoucích tvarech realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu (nebo alespoň předvede rytmus říkadla nebo jednoduchého textu)	<u>Vokální činnosti, nácvik písní</u> práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících střídavý dech <u>Instrumentální činnosti</u> doprovod pomocí Orffových nástrojů upevňování získaných dovedností z nižších ročníků <u>Hudebně pohybové činnosti</u> práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci <u>Poslechové činnosti</u> práce poslechovými skladbami v dur i v moll další hudební nástroje (harfa, varhany) lidové kapely, rocková kapela, symfonický a velký jazzový orchestr významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života) – J. Suk, J. S. Bach, Mozart, Janáček, Beethoven (příp. další – Eben, Beatles, Presley, Ježek a V+W, Šlitr a Suchý, Olympic apod.) <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> stupnicemi dur i moll s jedním # a s jedním b a jejich kvintakordy předznamenání, akord, interval notové písmo: basový klíč, nota šestnáctinová rytmická cvičení	PP, Pís, Ú PP PP PP,Ú PP, Pís, Ú	OVO: 1, 2, 3, 5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 OVO: 2 U: 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2. OVO: 2, 4, 6 U: 1.4, 1.7, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 OVO: 6 U: 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4. OVO: 5 U: 1.3, 1.5, 4.2, 4.3 PT 4“ „Pestrý svět!“ (projekt)

5.5.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly.

5.5.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdelávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1. až 3. ročníku 1 hodinu týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Ve výuce v 1. vzdělávacím období (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v 2. období (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovními činnostmi apod.).

5.5.2.3 5.7.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova**KOMPETENCE K UČENÍ**

- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oboru "Výtvarná výchova".

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme

zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi.
- Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

5.5.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výtvarná výchova**1. stupeň****Očekávané výstupy - 1. období (OVO)**

žák

1.1 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

1.2 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

1.3 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

1.4 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

1.5 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

1.6 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

1.7 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

1.8 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

1.9 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

1.10 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

1.11 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

1.12 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo (U)**1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**

1.1 **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru

1.2 **uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření

1.3 **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 2.1 **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností**, -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- 2.2 **typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- 2.3 **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- 3.1 **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- 3.2 **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova**VÝTVARNÁ VÝCHOVA– 1. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pozná různé druhy tvarů, • seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji • záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, • vyjadřuje se výtvarně na základě svého vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání • sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty • zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí • ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	• pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) • fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků • kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku • tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih • rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	ŘR, Ú PP PP PP ŘR, PP ŘR, B, PP	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2 PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „Tuláček se zatoulal“ (projekt) PT 6: „Děti, pozor, silnice“ Téma: Krtek se seznamuje s dopravou“ (projekt)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA– 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji • záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé • vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání • sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty • zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí • ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	• pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) • fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků • souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu • kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku • tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih • rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	ŘR, Ú PP PP PP ŘR, PP ŘR, B	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2 PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „Domov“ (projekt) PT 6: „Děti, pozor, silnice“ Téma: „Části dopravních prostředků“ (projekt)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA– 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji • záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé • vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání • sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty • zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí • ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	• pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) • fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků • souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu • kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku • tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih • rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru	ŘR, Ú PP PP PP ŘR, PP ŘR, B	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2 PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „Vstupte do světa zvířátek“ (projekt) PT 7: „Já a svět kolem mě“ Téma: „Reklama-mocná čarodějka“ (projekt)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA– 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, barevné kontrasty, proporční vztahy uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy tvorí jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření svobodně volí a kombinuje prostředky samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce) hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, comics, fotografie) pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užití tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce účinek uměleckého díla současnosti a minulosti (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením) výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky	ŘR, PP, Ú ŘR, PP ŘR, PP ŘR, PP	OVO: 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3 PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (projekt) PT 3: „Evropa sobě i nám“ (projekt) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „U lesního jezírka“ (projekt) PT 6: „Děti, pozor, silnice“ Téma: Učíme se jízdni řády“ (projekt) PT 7: „Já a svět kolem mě“ Téma: „Jak jsem se stal redaktorem“ (projekt)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA– 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy tvorí jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce) hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru, uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, komiks, fotografie) pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky	ŘR, PP, Ú ŘR, PP ŘR, PP ŘR, PP	OVO: 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3 PT 4“ „Pestrý svět!“ (projekt) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma:“Cesta do polí, hor, lesů a strání“ (projekt) PT 6“ „Děti, pozor, silnice“ Téma: „Doprava na vesnici a ve městě“ (projekt)

5.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.6.1 TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

5.6.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* sice členěna do třech základních, na sebe navazujících, etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník. I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tématických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět *Tělesná výuka* vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinovou dotaci týdně pro všechny žáky.

Do výuky Tělesné výchovy na 1. stupni (ve 2. a 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou dle možností školy. Vzhledem k menšímu počtu žáků na malotřídní škole se uskutečňuje plavecký výcvik dle možností školy a souhlasem rodičů ve všech ročnících 1. stupně. Škola se zaměřuje na zajištění dostatečného množství pohybu v životě svých žáků, proto také pořádá v průběhu školního roku lyžařský výcvik, bruslení a cyklistický výcvik, zároveň se zúčastňuje různých sportovních akcí v okolí a spolupracuje na nich s jinými malotřídními školami v okolí.

5.6.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova**KOMPETENCE K UČENÍ**

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.
- Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti,

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku
- vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima
- každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách
- a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.6.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Tělesná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy (OVO)- 1. období

žák

- 1.1 *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- 1.2 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- 1.3 *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- 1.4 *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- 1.5 *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 1.6 *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
- 1.7 *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- 1.8 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- 1.9 *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- 1.10 *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- 1.11 *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- 1.12 *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- 1.13 *zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy*
- 1.14 *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
- 1.15 *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*

Učivo (U)

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- 1.1 **význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- 1.2 **příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- 1.3 **zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- 1.4 **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- 1.5 **hygienu při TV** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- 1.6 **bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí,

náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- 2.1 **pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- 2.2 **základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- 2.3 **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- 2.4 **průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky
- 2.5 **základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- 2.6 **základy sportovních her** - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- 2.7 **turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- 2.8 **plavání** - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- 2.9 **lyžování, bruslení** (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- 2.10 **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků)

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- 3.1 **komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- 3.2 **organizace při TV** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- 3.3 **zásady jednání a chování** - fair play, olympijské ideály a symboly
- 3.4 **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží
- 3.5 **měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy
- 3.6 **zdroje informací o pohybových činnostech**

5.6.1.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova**TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci uč. je dodržuje • dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních • zvládá základní gymnastické držení těla • zvládá se soustředit na cvičení • uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze • zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo	<u>ATLETIKA</u> Základní pojmy • týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště • základy bezpečnosti při atletických činnostech • zjednodušené startovní povely a signály • vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) Skok • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti • odraz z místa • skok do dálky z místa Hod • průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem • hod míčkem z místa <u>GYMNASTIKA</u> Základní pojmy • základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení • vhodné oblečení pro gymnastiku • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí • gymnastické držení těla • soustředění na cvičení Akrobacie • průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed Přeskok • průpravná cvičení pro nácvik	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.5 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.3

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
	<u>RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ:</u> zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hod. TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení. <u>PLAVÁNÍ</u> dle možností školy a žáků <u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u>	PP, MoS, T, Ú PP	U: 2.8 U: 2.7

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje • dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem • zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodů míčkem z místa a za chůze • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických • zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní • zvládá základní gymnastické držení těla • zvládá se soustředit na cvičení • zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo • zvládá základy gymnastického odrazu • zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	ATLETIKA Základní pojmy • názvy částí atletického hřiště týkajících se běhů, skoků a hodů • základy bezpečnosti při atletických činnostech • vhodné oblečení pro atletické činnosti • zjednodušené startovní povely a signály Běh • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • základy nízkého a polovysokého startu • rychlý běh na 30 až 50 m • motivovaný běh v terénu (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) Skok • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti • odraz z místa • skok do dálky z místa Hod • průpravná cvičení pro hod míčkem • hod míčkem z místa • hod míčkem za chůze GYMNASTIKA • Základní pojmy • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí. • základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení • vhodné oblečení pro gymnastiku • gymnastické držení těla • soustředění na cvičení Akrobacie • průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed • průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.3

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje • zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) • zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.) • umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit • zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV • zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) • uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností. • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje • zvládá základní pojmy používaného	Přeskok • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu • skoky prosté odrazem snožmo Lavička (kladinka) • chůze s dopomocí (různé obměny) <u>RYTMICKÁ A KONDICNÍ GYMNASTIKA</u> Základní pojmy • základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci • vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci • základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) • rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, • tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem • soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie <u>POHYBOVÉ HRY</u> • Základní pojmy • související s osvojovanými hrami a používaným náčiním • základní organizační povely pro realizaci her • základní pravidla osvojovaných her • bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách • využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám <u>SPORTOVNÍ HRY</u> • Základní pojmy • spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště • základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3 3.1, 3.2 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.9 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
náčíní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejnámější sportovní hry jako je vybíjená apod. zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	držení míče jednoruč a obouruč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) základní sportovní hry - vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <u>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</u> zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hod. TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení. <u>PLAVÁNÍ</u> dle možností školy a žáků <u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u>	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 3.1 U: 2.8 U: 2.7

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky z místa a hodem míčkem • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa a hodu míčkem za chůze i z rozběhu • zvládá připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci a za pomoci učitele je dodržuje • aktivně se zapojuje do pohybových činností • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) • zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.) • správně provede kotoul vpřed a vzad	<u>ATLETIKA</u> Základní pojmy • základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonů • základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení • startovní povely • základy techniky běhů, skoků a hodů Běh • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • běžecká abeceda • nízký start na povel, polovysoký start • rychlý běh do 60 m • vytrvalostní běh v terénu (dle výkonnosti žáků) Skok • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti Hod • průpravná cvičení pro hod míčkem • hod míčkem za chůze (postupné spojení s rozběhem) • hod míčkem s rozběhem • spojení rozběhu s odhodem <u>GYMNASTIKA</u> Základní pojmy • základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) • základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení • průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní) Akrobacie • kotoul vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad a jeho modifikace Přeskok • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu	PP, MoS, T, Ú PP, Ú PP, Ú PP, MoS, T, Ú PP, Ú	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.5 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.3

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
reaguje na základní pokyny a gesta učitele zvládá základy estetického držení těla zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her. uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit zvládá základní pojmy osvojovaných činností zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele). jedná v duchu fair play za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	Lavička (kladinka) chůze bez pomoci (různé obměny chůze) <u>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</u> <u>Základní pojmy</u> základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu tvořivé vyjádření rytmu pohybem základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) <u>POHYBOVÉ HRY</u> <u>Základní pojmy</u> související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním variace her jednoho druhu využití přírodního prostředí pro pohybové hry bezpečnost při různých druzích her <u>SPORTOVNÍ HRY:</u> <u>Základní pojmy</u> základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her souvisejících s osvojovanou činností základní označení a vybavení hřišť vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) chytání míče jednoruč a obouruč vedení míče driblingem střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolenou rukou) pohyb s míčem a bez míče, zastavení průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel <u>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</u>	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3 3.1, 3.2 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.9 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6 OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 Ú:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
	• zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hod. TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení. <u>PLAVÁNÍ</u> <u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u>	PP PP	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 U: 2.8 U: 2.7

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • zvládá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů • zvládá připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start • dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • zvládá základní pojmy aktivně • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení • zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí • zvládá základy gymnastického odrazu • zvládá roznožku přes nářadí odpovídající výšky • zvládá chůzi na lavičce bez pomoci • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	ATLETIKA Základní pojmy • základní disciplíny, části běžecké dráhy, pomůcky pro měření výkonů • základní techniky běhů, skoků, hodů • startovní povely • základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • běžecká abeceda • nízký start (na povel) „polovysoký start“ • rychlý běh na 60 m • vytrvalostní běh v terénu (dle výkonnosti žáků) Skok • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti Hod • průpravná cvičení pro hod míčkem • hod míčkem s rozběhem • spojení rozběhu s odhodem GYMNASTIKA Základní pojmy • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) • základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení • průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie • vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad a jeho modifikace • průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou • stoj na rukou s pomocí Přeskok • průpravná cvičení pro nácvik	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (projekt) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „U lesního jezírka“ (projekt) OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.12, 1.14 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.3 OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.12 U:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
reaguje na základní pokyny a gesta učitele snaží se samostatně o estetické držení těla zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit zvládá minimálně 5 pohybových her a ví, jaké je jejich zaměření dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách zvládá základní pojmy osvojovaných činností dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel	gymnastického odrazu výskok na bednu našít s odrazem Lavička (kladinka) chůze bez dopomoci s různými obměnami <u>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</u> Základní pojmy základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách změny poloh, obměny tempa, rytmu základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu <u>POHYBOVÉ HRY</u> Základní pojmy souvisejí s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním variace her jednoho druhu využití přírodního prostředí pro pohybové hry využití netradičního náčiní <u>SPORTOVNÍ HRY</u> Základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy vedení míče (driblingem, nohou)	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3 3.1, 3.3 OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.9 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • zvládá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů • zvládá připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start • dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • zvládá základní pojmy aktivně • reaguje na základní pokyny a gesta učitele • zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení • zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí • zvládá základy gymnastického odrazu • zvládá roznožku přes nářadí odpovídající výšky • zvládá chůzi na lavičce bez pomoci • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	ATLETIKA Základní pojmy • základní disciplíny, části běžecké dráhy, pomůcky pro měření výkonů • základní techniky běhů, skoků, hodů • startovní povely • základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh • průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti • běžecká abeceda • nízký start (na povel) „polovysoký start“ • rychlý běh na 60 m • vytrvalostní běh v terénu (dle výkonnosti žáků) Skok • průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti Hod • průpravná cvičení pro hod míčkem • hod míčkem s rozběhem • spojení rozběhu s odhodem GYMNASTIKA Základní pojmy • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) • základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení • průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie • vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad a jeho modifikace • průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou • stoj na rukou s pomocí Přeskok • průpravná cvičení pro nácvik	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (projekt) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „U lesního jezírka“ (projekt) OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.12, 1.14 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.3 OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.12 U:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
reaguje na základní pokyny a gesta učitele snaží se samostatně o estetické držení těla zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní reaguje na hezký i nevládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit zvládá minimálně 5 pohybových her a ví, jaké je jejich zaměření dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách zvládá základní pojmy osvojovaných činností dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel	gymnastického odrazu výskok na bednu našít s odrazem Lavička (kladinka) chůze bez dopomoci s různými obměnami <u>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</u> <u>Základní pojmy</u> základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách změny poloh, obměny tempa, rytmu základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu <u>POHYBOVÉ HRY</u> <u>Základní pojmy</u> souvisejí s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním variace her jednoho druhu využití přírodního prostředí pro pohybové hry využití netradičního náčiní <u>SPORTOVNÍ HRY</u> <u>Základní pojmy</u> osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy vedení míče (driblingem, nohou)	PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú PP, MoS, T, Ú	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3 3.1, 3.3 OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.9 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14 U: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou pohyb s míčem a bez míče, zastavení průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu <u>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</u> <u>PLAVÁNÍ</u> <u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u>	PP, MoS, T, Ú PP	OVO: 1.6, 1.7, 1.9, 1.10 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 3.1 U: 2.8 U: 2.7

5.7 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.7.1 Pracovní činnosti

5.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protívahou.

5.7.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV (na 1. stupni: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitecké práce). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Výtvarnou výchovou). Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky.

5.7.1.3 Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

KOMPETENCE K UČENÍ

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému..
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
- V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.

- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

5.7.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Člověk a svět práce

1. stupeň

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

1.1 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

1.2 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

1.3 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

1.4 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

1.5 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

1.6 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

- 1.1 vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- 1.2 pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
- 1.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- 1.4 lidové zvyky, tradice, řemesla

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

2.1 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

2.2 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

2.3 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

2.4 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

2.1 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

2.2 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

3.1 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

3.2 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

3.3 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

3.4 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

3.5 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

3.6 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

3.3 pěstování pokojových rostlin

3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

4.PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

4.1 připraví tabuli pro jednoduché stolování

4.2 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

4.3 orientuje se v základním vybavení kuchyně

4.4 připraví samostatně jednoduchý pokrm

4.5 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

4.6 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Učivo (U)

- 4.1 základní vybavení kuchyně
- 4.2 výběr, nákup a skladování potravin
- 4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- 4.4 technika v kuchyni - historie a význam

5.7.1.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti**PRACOVNÍ ČINNOSTI– 1. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastností a různé způsoby zacházení s materiálem. Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu. Ověří vlastnosti materiálu v praxi. Zhotoví jednoduché výrobky Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet. Napodobí předváděnou práci. Dovede pracovat v rámci skupiny. Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek. Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek. Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi. Předvede ošetření drobného poranění. Bezpečně zachází s díly stavebnice. Při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost. Vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky. Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. Provede jednoduché pěstitelské práce. Předvede péči o pokojové květiny. Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování	Práce s materiály - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování Jednoduché pracovní postupy Organizace práce, technologická kázeň Hygiena a bezpečnost práce Práce montážní a demonstrační Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu Lidové zvyky, tradice, řemesla Pěstitelské práce Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování	PP, T, Ú, Port, PÚ, MoS PP, T, Ú, Port, PÚ, MoS	OVO: 1.1, 1.2 2.1 3.1, 3.2 4.1, 4.2 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2 3.1, 3.3 4.3

PRACOVNÍ ČINNOSTI– 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu. Ověří vlastnosti materiálu v praxi. Zhotoví jednoduché výrobky Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí Napodobí průběh předváděné práce. pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek. Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku. Bezpečně zachází s e nástroji, pomůckami, stavebnicemi. Předvede ošetření drobného poranění. Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu. Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze. Uvede jednoduchý pracovní postup Bezpečně zachází s díly stavebnice. Při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost. Vyhotoví (dle fantazie) jednoduché výrobky. Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. Provede jednoduché pěstitelské práce. Předvede péči o pokojové květiny. Rozliší, pojmenuje vybrané poko	Práce s materiály-přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování Jednoduché pracovní postupy Hygiena a bezpečnost práce Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu Práce montážní a demonstrační Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, Lidové zvyky, tradice, řemesla Pěstitelské práce	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS	OVO: 1.1, 1.2 2.1 3.1, 3.2 4.1, 4.2 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2 3.1, 3.3 4.3 PT 5:“Rok v přírodě“ Téma: „Domov“ (projekt) PT 2:“Jeden za všechny, všichni za jednoho“ (práva dítěte) (projekt)

PRACOVNÍ ČINNOSTI– 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. • Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu, ověří vlastnosti materiálu v praxi. • Zhotoví jednoduché Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí • Uvede jednoduchý pracovní postup. • Popíše jednoduchou pracovní operaci • Napodobí průběh předváděné práce. • Objasní prováděné pokusy a pozorování • Se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli.. • Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek. • Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku. • Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi. • Předvede ošetření drobného poranění. • Sestaví jednoduché modely dle vlastního plánu, zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze. • Uvede jednoduchý pracovní postup. • Bezpečně zachází s díly stavebnice. • Při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost. • Vyhotoví (dle fantazie) jednoduché výrobky. • Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. • Provede jednoduché pěstitelské práce. • Rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny.	• Práce s materiály-přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plast • Vlastnosti materiálu, užití v praxi • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční práce • Jednoduché pracovní postupy • Organizace práce • Grafická komunikace • Hygiena a bezpečnost práce • Práce montážní a demonstrační • Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž • Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem • Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu • Lidové zvyky, tradice, řemesla • Pěstitelské práce	PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS	OVO: 1.1, 1.2 2.1 3.1, 3.2 4.1, 4.2 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2 3.1, 3.3 4.3 PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „Vstupte do světa zvířátek“ (projekt) PT 6:“Děti, pozor, silnice“ Téma „Jak na to?“ (projekt)

PRACOVNÍ ČINNOSTI– 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem, rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti. • Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály. • Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálu při složitějších pracovních činnostech. • Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. • Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu. • Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. • Samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky • Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu. • Používá složitější metodickou řadu pracovního postupu. • Vystihne podstatu pracovního procesu. Určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku. • Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup. • Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. • Při pracovním postupu použije kreslený návod. • Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem. • Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami.	• Práce s materiály, přírodninami, modelovací hmotou, papírem a kartonem, textil, drát, folie, dřevo, plasty • Vlastnosti materiálu, užití v praxi • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň. • Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy • Lidové zvyky, tradice, řemesla • Práce montážní a demontážní stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem • Bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu	PP, Ú, Port, PÚ, MoS PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS	OVO: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3, 2.4 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 PT 1: „Slyším tě, ale neumím ti naslouchat“ Téma: „Já a svět“ (projekt) PT 3: „Evropa sobě i nám“ (projekt) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma: „U lesního jezírka“ (projekt)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. • Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. • Dodržuje pořádek na pracovním místě. • Předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie. • Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře. • Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny. • Provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny. • Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí. • Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy. • Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	• Pěstitelské práce • Základní vybavení kuchyně. • Výběr, nákup a skladování potravin. • Technika v kuchyni, historie a význam.		

PRACOVNÍ ČINNOSTI– 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem. • Rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti. • Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály. • Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech. • Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. • Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu. • Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. • Samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup, vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší. • Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu. • Při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost. • Používá složitější metodickou řadu pracovního postupu. • Samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy. • Vystihne podstatu pracovního procesu. • Určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku. • Samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře. • Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup.	• Práce s materiály, přírodninami, modelovací hmotou, papírem a kartonem, textil, drát, folie, dřevo, plasty • Vlastnosti materiálu, užití v praxi • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň. • Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie	PP, Ú, R, Port, PÚ, MoS PP, T, Ú, R, Port, PÚ, MoS	OVO: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3, 2.4 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 PT 4“ „Pestrý svět!“ Týdenní projekt (2 hodiny) PT 5: „Rok v přírodě“ Téma:“Cesta do polí, hor, lesů a strání“ (2 hodiny)

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
• Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. • Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo. • Při pracovním postupu použije kreslený návod. • Provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací poznává vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek. • Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem. • Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami. • Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. • Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. • Dodržuje pořádek na pracovním místě. • Předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie. • Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře. • Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny. • Provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny. • Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí. • Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy. • Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při	• Lidové zvyky, tradice, řemesla • Práce montážní a demontážní stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem • Bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu • Pěstitelské práce • Základní vybavení kuchyně. • Výběr, nákup a skladování potravin. • Technika v kuchyni, historie a význam.		

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1.1 Úvod do problematiky hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí ! 51 až § 53 školského zákona. Způsob hodnocení žáků na škole je pak dále uveden ve Školním řádě.

Jak již bylo uvedeno v úvodní části ŠVP, účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě (výčet klíčových kompetencí je uveden v úvodní části ŠVP a je podrobně rozpracován v RVP ZV).

Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka: „Do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?“ Pravdivá odpověď na tuto „klíčovou evaluační otázku“ je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého ŠVP a práce učitelů, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v „reálném čase“ v době vzdělávání v základní škole, přímo odpovědět. (Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout).

6.1.1.1 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) ,didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Výchovný poradce školy ve spolupráci s třídními učiteli je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

6.1.2 Hodnocení žáka učitelem

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou součástí školního řádu. Toto hodnocení je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné
- přístupné k nahlédnutí

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k osvojení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy (zejména vnitřní klasifikační řád), které upravují pravidla pro klasifikaci. Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít jen v souladu s platnými právními předpisy nebo jako (velmi vhodný) „doplňek“ ke klasifikaci.

Za neopomenutelný princip hodnocení a klasifikace žáka se považuje, jak již předem vyplývá z názvu ŠVP „Škola hrou“ převaha pozitivní motivace.

6.1.2.1 Základní pravidla pro použití hodnocení

- Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Hodnotíme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.

- Učitel vyváženě hodnotí a promítá do hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost a snaživost žáka
- Pololetní a závěrečné písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
- Tradiční ústní zkoušení u tabule může být také nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků (práce na PC a její vyhodnocení, podílení se na vytváření projektů atd.....).
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby-uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe . Hodnocení není trestem a žák nesmí být trestán za chybu. Chyba se stává prostředkem k nápravě, k uvědomění si nedostatků, k dalšímu zlepšení, poznání, že se lze i „chybami učit“. Chyba je brána jako běžná součást procesu učení a žák se učí s chybou pracovat – hledat cesty k její eliminaci a postupnému odstranění či nápravě.
- Využíváme individuálně vztahovou normu – hodnotíme individuální pokrok každého žáka podle předem stanovených kritérií.

6.1.2.2 Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
- Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
- Hodnocení je vždycky adresné a osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi.
- V průběhu vzdělávání a výchovy jsou rodiče pravidelně informováni.
- Hodnocení musí být vždy pro žáka motivační.

6.1.2.2.1 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na základě doporučení PPP, doporučení výchovného poradce, třídního učitele a ostatních vyučujících a na základě žádosti zákonných zástupců.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka

6.1.2.2.2 Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé

6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby vedení školy o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Jsou současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality jejího ŠVP. Probíhá ve dvou sledovaných oblastech: efektivita vyučování, atmosféra vztahů (žák x spolužák, učitel x žák, učitel x rodič, učitel x učitel, a rovněž mapuje potenciál vzniku rizikových forem chování jako např.: kouření, krádeže, šikana, agrese, alkohol, drogy atd.).

Preferovanou evaluační formou jsou (školou k tomuto účelu vypracované) standardizované testy v pololetí a v závěru školního roku ze vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, které umožní porovnat úspěšnost žáků v ročníku (třídě, či mezi spolupracujícími školami stejného typu (málotřídní).

Cíle, předmět hodnocení, obsah, formy a metody by měly zohledňovat i vyčtené (dlouhodobé, střednědobé, roční ...) vzdělávací priority školy. Škola může využívat i případných vhodných standardizovaných evaluačních testů institucí, které se evaluací školních vzdělávacích programů budou zabývat (např. SCIO, ČŠI, MŠMT, VÚP ...).

Velmi významnou evaluační formou se také stává cílené získávání informací o úspěších vzdělávání bývalých žáků (absolventů) školy, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ či studují na střední škole (víceletém gymnáziu).

Nedílnou součástí autoevaluace školy (jak se jí daří dosahovat stanovených vzdělávacích záměrů a cílů) je zpětná vazba ze strany klienta (rodič) a ze strany zřizovatele školy. Za tímto účelem má škola vypracovány vlastní dotazníky, které vyhodnocuje a upravuje dle současné situace.

Pro potřeby autoevaluace bude škola samozřejmě využívat i jiné hodnotící zprávy (např. Inspekční zprávu ČŠI apod.).

Základními časovými horizonty pro souhrnné hodnocení jsou: čtvrtletí, pololetí závěr školního roku; a 1.a 2.. vzdělávací období ŠVP.

Neodmyslitelnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které mj. zahrnuje i návrhy vhodných „korekčních“ opatření, případně i návrhy na další úpravu ŠVP.

6.2.1 Časový plán autoevaluace

Vlastní hodnocení školy-systém ŠVP ZV „Škola hrou“- Evaluace výchovně vzdělávacího procesu

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Průběh vzdělávání	Mapování realizace školního vzdělávacího programu	pozorování, ankety-dotazníky, hodnotící testy (Kalibro, Scio apod.)	průběžně během roku 1 x za 2 roky ve 3. a 5. ročníku

		hospitace	dle harmonogramu
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP	Úspěšnost v podávání grantů	diskuse, pedagogické rady, (vyhodnocování pozitiv a negativ)	v období pedagogických rad, (1 x za rok)
	Komunikace a spolupráce zaměstnanců		
	Komunikace mezi zaměstnanci a vedením školy		
	Řešení problémů		
	Zajišťování bezpečnosti		
	Využitelnost vědomostí a dovedností získaných v rámci DVPP v praxi školy		
Podmínky ke vzdělávání	Prostorové a materiální podmínky	pozorování,	Průběžně
	Zajištění odpovídajících personálních podmínek pro chod školy	anketa (dotazníky) se zaměstnanci školy a se žáky;	1 x za 3 roky
	Pozitivní klima školy		
Podpora školy žákům a spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	Vztah rodičů ke škole	Ankety (dotazníky), diskuse se školskou radou, třídní schůzky s rodiči	1 x za 3 roky dle harmonogramu schůzí ŠR v období školního roku 2 x do roka
	Integrace žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných	Hospitace řízený rozhovor v rámci pedagogického sboru,	Dle harmonogramu V rámci pedagogických rad
	Uplatňování individuálního přístupu k žákům	plány IVP a jejich vyhodnocení	Konec školního roku
	Realizace konzultačních dnů, třídních schůzek		průběžně

	Podávání informací rodičům	třídní schůzky	Dle harmonogramu
	Spolupráce pedagogů s výchovným poradcem (včetně asistentů pedagoga)		
	Řešení problémů		
	Spolupráce s PPP	plán IVP	Do konce září, ledn
Úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Smysluplné nakládání s rozpočtem školy	vyhodnocování společných projektů, diskuse	1 x ročně (na pedag.radě v přípravném týdnu)
	Podávání grantů		
	Smysluplné zapojení školy do projektů		
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů	Testy (písemné práce žáků)	V pololetí, 2 x do roka
	Dosahování očekávaných výstupů z RVP ZV	rozhovor, hospitace,	
	Naplňování klíčových kompetencí žáků	anketa se žáky	1 x za 2 roky

POZNÁMKY K ŠVP ZV „Škola hrou“:

ŠVP „Škola hrou“ - přílohy: č.1 ŠVP ŠD

č.2 ŠVP pro žáky s LMP

č.3 Standardy- AJ

č.4 Standardy- Čj

č.5 Standardy- M

č.6- jednotlivé projekty k průběhovým tématům.

ŠVP ZV „Škola hrou“ byl přepracován a aktualizován pro školní rok 2015/2016, platnost tohoto dokumentu: od 1.9.2015.

Změna k 1.9.2016:

Vydán dodatek č.1 : Tímto dodatkem se od 1. 9. 2016 mění rozložení počtu hodin učebního plánu a doplňuje školní vzdělávací program Základní školy a Mateřské školy Teplýšovice, okres Benešov se sídlem Teplýšovice 45, Benešov o samostatnou kapitolu „Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných“ a doplňují se minimální úroveň očekávaných.

Změna k 1.9.2017:

Vydán dodatek č.2: Tímto dodatkem se od 1. 9. 2017 mění Školní vzdělávací program Základní školy a Mateřské školy Teplýšovice, okres Benešov se sídlem Teplýšovice 45, Benešov v kapitole č. 5.6.1 Tělesná výchova.

Rovněž dochází ve změně v kapitole 5.6.1.4 : ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

V kapitole 4.2 **Poznámky k učebnímu plánu** se vkládá nová poznámka: V rámci TV absolvují žáci povinnou výuku plavání ve 2. a 3. ročníku v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin (20+20).

